

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

8

YANVAR-AVQUST

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	13
	Sənaye	16
	Tikinti	39
	Kənd təsərrüfatı	46
	Nəqliyyat	51
	İnformasiya və rabitə	54
	İstehlak bazarı	55
	Əmtəə bazarı	56
	İctimai iaşə xidmətləri	60
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	61
	Qiymət indeksləri	64
	Kredit qoyuluşları	77
	Məşğulluq və işsizlik	79
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	82
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	86
V	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	92
	Əməkhaqqı	93
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	94
	Demoqrafik vəziyyət	96
	Əlavələr	99
	Metodoloji izahatlar	117

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 8
14 sentyabr 2021-ci il

2021-ci İLİN YANVAR-AVQUST AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 54,7 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,6 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 1,2 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 5,7 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 40,4 faizi sənaye, 10,4 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,0 faizi tikinti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrində, 18,4 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,2 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5466,1 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında 32,1 milyard manatlıq və ya 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,6 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 18,4 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 62,5 faizi mədənçıxarma sektorunda, 31,6 faizi emal sektorunda, 5,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı

sektorunda, 0,9 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 1,4 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 14,6 faiz artmışdır.

Emal sektorunda maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 74,3 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 64,3 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 62,1 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 56,1 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 55,1 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 53,4 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 52,5 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 44,9 faiz, kağız və karton istehsalı 28,9 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 17,5 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 17,3 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 10,3 faiz, neft məhsullarının istehsalı 8,7 faiz, qida məhsullarının istehsalı 6,2 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 5,8 faiz, içki istehsalı 2,9 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 1,8 faiz artmış, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 4,9 faiz, mebel istehsalı 5,8 faiz, geyim istehsalı 9,8 faiz, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 38,5 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 40,5 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 69,8 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 5,4 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 11,0 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 sentyabr 2021-ci il vəziyyətinə 583,3 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığılı davam edir. Sentyabr ayının 1-nə kimi tarlalardan 828,1 min ton və ya

keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,3 faiz çox kartof, 1423,8 min ton (6,1 faiz çox) tərəvəz, 446,8 min ton (3,5 faiz çox) bostan məhsulları, 431,7 min ton (8,4 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 71,8 min ton (13,0 faiz çox) üzüm, 968,8 ton (27,6 faiz çox) yaşıl çay yarpağı, 22,0 min ton (3,7 faiz az) günəbaxan, 52,4 min ton (2,4 dəfə çox) şəkər çuğunduru və 3,9 min ton (4,7 faiz çox) tütün yığılmışdır.

2021-ci il sentyabrın 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla 3127,2 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,2 faiz çox dənli və dənli paxlalı bitkiçilik məhsulları yığılmışdır.

2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-avqust aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 3,2 faiz artaraq 353,9 min ton, süd istehsalı 1,6 faiz artaraq 1433,8 min ton, yun istehsalı 0,1 faiz artaraq 15,5 min ton, barama istehsalı 10,0 faiz artaraq 491,3 ton, yumurta istehsalı isə 4,1 faiz azalaraq 1269,4 milyon ədəd olmuşdur.

2020-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 5,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 2,6 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 7,3 faiz artmışdır.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əsas kapitala 8259,4 milyon manat məbləğində, yaxud 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,1 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 8,5 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 11,3 faiz azalmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 5657,0 milyon manatı və ya 68,5 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 1993,0 milyon manatı (24,1 faizi) xidmət sahələrinə, 609,4 milyon manatı (7,4 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 5335,0 milyon manatını və ya 64,6 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 5514,6

milyon manatı və ya 66,8 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında 124,4 milyon ton **yük** və 744,5 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 1,4 faiz, sərnişin daşınması isə 11,8 faiz azalmışdır. Yüklərin 57,0 faizi avtomobil, 31,9 faizi boru kəməri, 7,8 faizi dəmir yolu, 3,0 faizi dəniz, 0,3 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 95,8 faizi avtomobil, 3,9 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1499,8 milyon manatlıq xidmətlərin 74,9 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 6,1 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,1 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 26460,0 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 4777,7 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,7 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 4,9 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 14346,9 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 12113,1 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 17337,2 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 11039,3 milyon

dollarını və ya 63,7 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 6297,9 milyon dollarını (36,3 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 4741,4 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2020-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 26,0 faiz artmış, real ifadədə isə 6,7 faiz, o cümlədən idxal 12,4 faiz, ixrac 2,4 faiz azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2020-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 30,8 faiz, real ifadədə 17,8 faiz artaraq 1354,3 milyon dollar təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 104,8 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 105,4 faiz, qeyri-ərzaq malları və əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 104,2 faiz təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında müzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,8 faiz artaraq 728,5 manat təşkil etmişdir.

2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında **əhəlinin gəlirləri** nominal ifadədə 1,2 faiz artaraq 37,2 milyard manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında **dövlət büdcəsinə** 15937,5 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 15626,8 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 310,7 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2021-ci il avqust ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 15367,7 milyon manat təşkil etmiş, onun 12640,0 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş

kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 6,1 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2021-ci il avqust ayının 1-nə 8605,9 milyon manat təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 2,04 manata, 100 Türk lirəsinə – 21,28 manata, 100 Rusiya rubluna – 2,29 manata bərabər olmuşdur.

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında **əhalinin sayı** 23259 nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2021-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə 10142392 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları, faktiki	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları 2019-cu ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	54 730,2 34 827,8	103,6 105,7	97,0 98,3
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	5 466,1	103,1	96,3
Sənaye məhsulu, milyon manat o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	32 069,6 9 446,2	102,6 118,4	96,9 113,6
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	8 259,4 4 637,4 862,9	89,9 88,7 91,3	100,7 89,5 80,1
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat o cümlədən: bitkiçilik heyvandarlıq	6 105,2 3 210,8 2 894,4	105,0 107,3 102,6	101,9 100,6 103,2
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	124,4	98,6	81,7
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	744,5	88,2	64,8
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 499,8	106,1	101,1
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	26 460,0	102,7	98,2
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	4 777,7	104,9	76,0
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	15 937,5	99,9	107,7
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	15 626,8	95,5	111,2
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	310,7	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	37 170,4	101,2	99,9
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	3 712,3	100,7	99,1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2021-ci il 01 avqust vəziyyətinə, milyon manat	8 605,9	110,7	90,6
Kredit qoyuluşları, 2021-ci il 01 avqust vəziyyətinə, milyon manat	15 367,7	105,4	106,6
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	937,5	88,2	71,4
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	728,5*	101,8**	121,7***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	104,8	102,9
Əhalinin sayı, 2021-ci il 01 avqust vəziyyətinə, min nəfər	10 142,4	100,4	100,7
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, mln. ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	17 337,2*	126,0**	69,2***
müqayisəli qiymətlərlə	x	93,3**	77,6***
o cümlədən: ixrac			
`faktiki qiymətlərlə	11 039,3*	140,4**	68,6***
müqayisəli qiymətlərlə	x	97,6**	93,0***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	1 354,3*	130,8**	91,4***
müqayisəli qiymətlərlə	x	117,8**	83,0***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	6 297,9*	106,7**	70,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	87,6**	56,5***

Qeyd:

* 2021-ci ilin yanvar-iyul ayları

** 2021-ci ilin yanvar-iyul ayları 2020-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən.

*** 2020-ci ilin yanvar-iyul ayları 2019-cu ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkədə 54730,2 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,6 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 1,2 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 5,7 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 40,4 faizi sənaye, 10,4 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,0 faizi tikinti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrinin, 18,4 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,2 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5466,1 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-avqust		2021-ci ilin yanvar-avqust ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2021	2020*)	
Ümumi Daxili Məhsul	54730,2	46113,2	103,6
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	3538,3	3327,2	105,0
Sənaye	22123,2	16116,2	101,5
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	17908,1	12739,8	97,6
emal sənayesi	3513,1	2767,6	118,2
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	576,9	514,7	105,4
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	125,1	94,1	111,0
Tikinti	2709,4	2792,5	95,4
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	5681,5	5163,7	103,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3963,3	3345,0	110,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	621,3	525,7	115,9
İnformasiya və rabitə	992,9	935,4	106,1
Digər sahələr	10065,9	9350,4	104,4
Məhsula və idxala xalis vergilər	5034,4	4557,1	106,0

*) 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

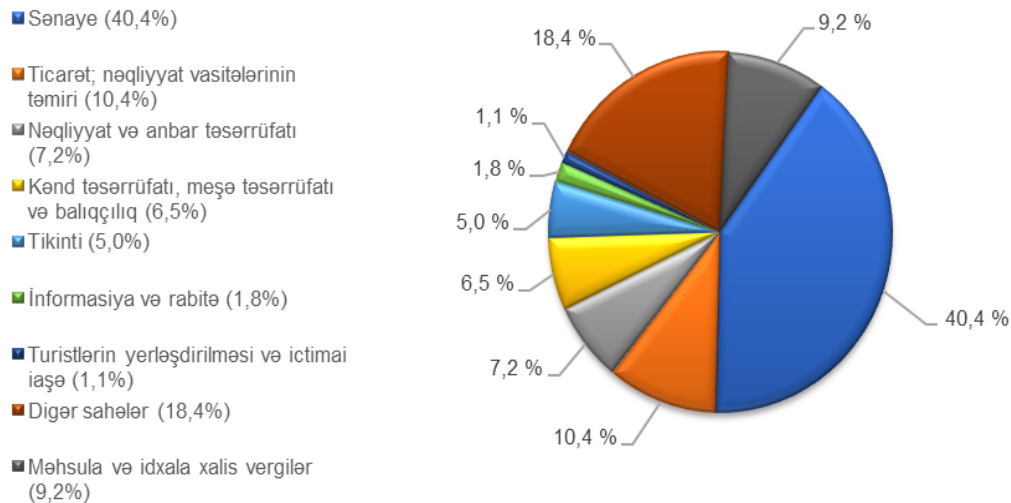
milyon manat

	Yanvar-avqust		2021-ci ilin yanvar-avqust ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2021	2020*)	
Ümumi Daxili Məhsul	54730,2	46113,2	103,6
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	19902,4	14297,2	98,8
qeyri neft-qaz sektoru	34827,8	31816,0	105,7

*) 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 2,6 faiz artaraq 32,1 milyard manat təşkil etmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 0,3 faiz azalmış, sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda isə məhsul istehsalı 18,4 faiz artmışdır. Sənaye məhsulunun 62,5 faizi mədənçıxarma, 31,6 faizi emal, 5,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,9 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 81,3 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 91,1 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 8,9 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2020-ci il		
Yanvar	98,3	102,1
Fevral	91,0	100,9
Mart	103,0	100,8
Aprel	92,7	103,0
May	110,0	100,4
İyun	92,7	98,5
İyul	100,2	97,3
Avqust	99,7	96,9
Sentyabr	81,0	95,5
Oktyabr	111,0	95,5
Noyabr	107,0	95,3
Dekabr	110,0	95,0
2021-ci il		
Yanvar	103,1	96,6
Fevral	90,5	96,0
Mart	103,4	96,4

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
Aprel	92,5	96,2
May	111,8	97,8
İyun	99,2	99,7
İyul	99,4	101,1
Avqust	96,8	102,6

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 sentyabr 2021-ci il vəziyyətinə 583,3 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 51,7 faizi Bakı, 12,6 faizi Sumqayıt, 9,5 faizi Gəncə, 5,1 faizi Şirvan şəhərlərinin, 1,1 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 84,5 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 20,1 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən 0,9 faiz azalmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik xam neft hasilatı 23,0 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 20,6 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı 1,4 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 14,6 faiz artmışdır.

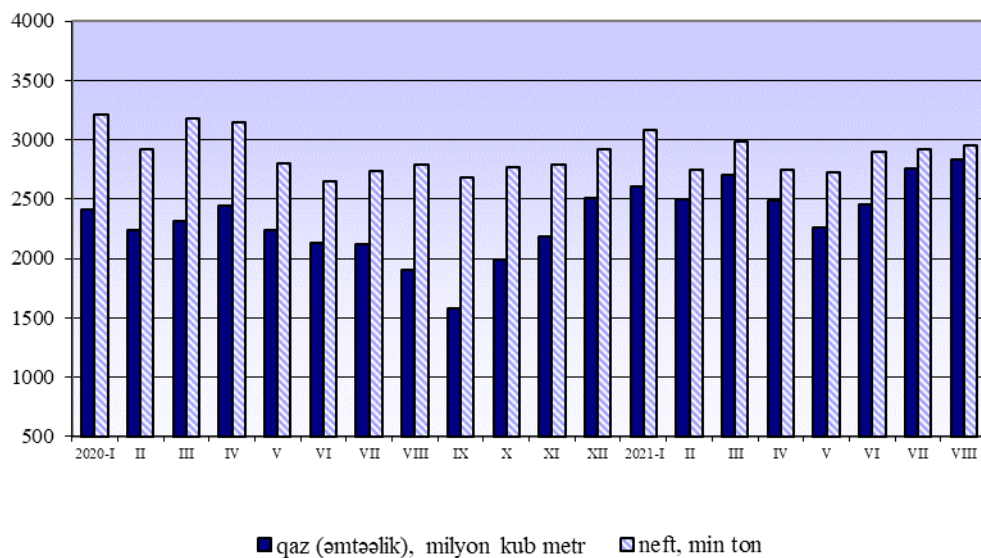
**Mədəncixarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	23050,3	98,4	188,0
ondan əmtəəlik	23007,3	98,6	188,0
Təbii qaz, milyon kub metr	27917,4	111,3*	-
ondan əmtəəlik	20593,4	114,6*	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	1754,9	101,5	497,9
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	5483,0	105,2	266,9
o cümlədən : qızıl	2354,8	99,6	138,2
gümüş	3128,2	109,9	128,7
Mədəncixarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	630,9	125,8	3,0 d.
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	252,0	97,4	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	2476,5	2,8 d.	22,4
Duz, min ton	49,4	98,1	0,1
Bentonit, min ton	160,4	144,7	197,7
ondan əmtəəlik	157,0	149,7	197,7
Gips və anhidrit, min ton	219,7	110,2	79,5

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə edilmiş dəqiqləşmələr nəzərə alınmaqla

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-avqust aylarında 10124,3 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 6

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

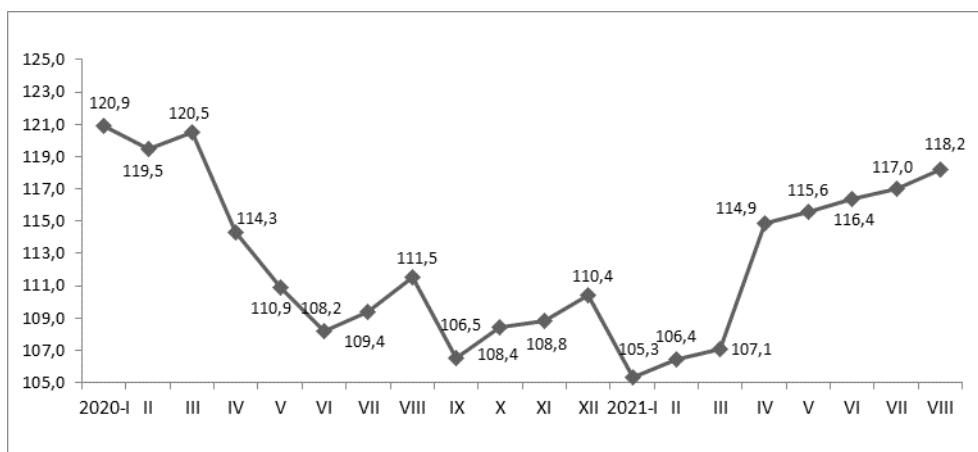
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2020-ci il		
Yanvar	120,9	120,7
Yanvar-fevral	119,5	124,1
Yanvar-mart	120,5	126,5
Yanvar-aprel	114,3	119,3
Yanvar-may	110,9	115,8
Yanvar-iyun	108,2	112,2
Yanvar-iyul	109,4	114,9
Yanvar-avqust	111,5	116,6
Yanvar-sentyabr	106,5	113,0
Yanvar-oktyabr	108,4	114,2

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
Yanvar-noyabr	108,8	114,6
Yanvar-dekabr	110,4	118,0
2021-ci il		
Yanvar	105,3	118,0
Yanvar-fevral	106,4	118,3
Yanvar-mart	107,1	116,9
Yanvar-aprel	114,9	122,8
Yanvar-may	115,6	121,8
Yanvar-iyun	116,4	121,7
Yanvar-iyul	117,0	121,2
Yanvar-avqust	118,2	122,9

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 7

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	10124,3	118,2
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	2890,3	106,2
içki istehsalı	352,1	102,9
tütün məmulatlarının istehsalı	397,1	155,1

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
toxuculuq sənayesi	210,2	152,5
geyim istehsalı	79,0	90,2
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	14,7	156,1
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	42,4	95,1
kağız və karton istehsalı	80,5	128,9
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	47,7	59,5
neft məhsullarının istehsalı	2881,7	108,7
kimya sənayesi	899,8	105,8
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	6,3	162,1
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	241,8	117,5
tikinti materiallarının istehsalı	525,2	164,3
metallurgiya sənayesi	410,9	117,3
hazır metal məmulatlarının istehsalı	206,8	110,3
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	35,6	144,9
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	102,4	153,4
maşın və avadanlıqların istehsalı	180,8	101,8
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	45,1	61,5
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	2,2	30,2
mebellərin istehsalı	88,0	94,2
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	54,5	150,0
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	329,2	174,3

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bütün məmulatlarının istehsalında 55,1 faiz, qida məhsullarının istehsalında 6,2 faiz, içki istehsalında isə 2,9 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından qənd və şəkər tozunun istehsalı 55,2 faiz, kərə yağının istehsalı 4,9 faiz, kolbasa məmulatlarının istehsalı 1,9 faiz artmış, duru bitki yağlarının istehsalı 1,7 faiz, marqarin istehsalı isə 6,1 faiz azalmışdır.

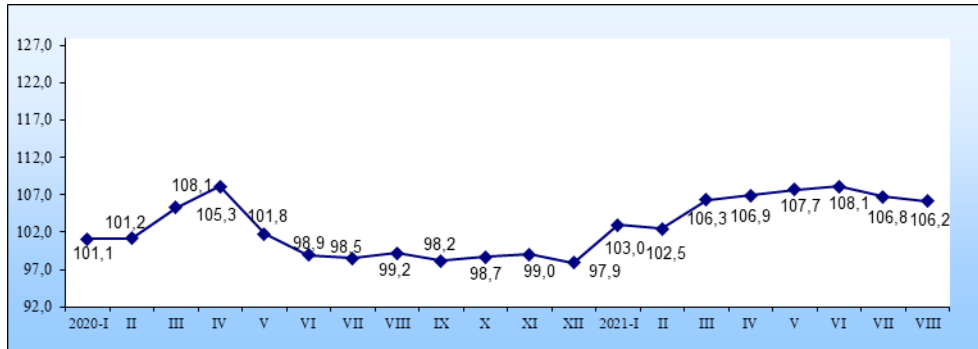
Cədvəl 8

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	101,1	140,8	101,6
Yanvar-fevral	101,2	2,1 d.	116,3
Yanvar-mart	105,3	2,1 d.	128,0
Yanvar-aprel	108,1	108,3	118,9
Yanvar-may	101,8	102,9	126,1
Yanvar-iyun	98,9	96,2	116,3
Yanvar-iyul	98,5	93,0	127,6
Yanvar-avqust	99,2	91,0	138,7
Yanvar-sentyabr	98,2	90,2	113,5
Yanvar-oktyabr	98,7	91,0	118,3
Yanvar-noyabr	99,0	89,7	127,1
Yanvar-dekabr	97,9	86,3	92,1
2021-ci il			
Yanvar	103,0	104,8	2,9 d.
Yanvar-fevral	102,5	81,4	2,1 d.
Yanvar-mart	106,3	86,9	183,1
Yanvar-aprel	106,9	90,1	198,7
Yanvar-may	107,7	91,4	186,3
Yanvar-iyun	108,1	95,0	180,8
Yanvar-iyul	106,8	101,8	162,5
Yanvar-avqust	106,2	102,9	155,1

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	15858,0	101,9	17,1
Qaymaq və xama, ton	5996,7	125,0	-
Pendir və kəsmik, ton	35645,4	101,7	80,3
Kərə yağı, ton	16898,9	104,9	52,3
Cem və marmeladlar, ton	60004,9	118,3	2738,5
Duru bitki yağları, ton	33494,3	98,3	487,4
Marqarin, ton	30465,8	93,9	947,2
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	48,0	97,8	2,6
Qənd və şəkər tozu, min ton	222,9	155,2	5,6

REAL SEKTOR

			...ardı
Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki məhsulları			
Araq, min dkl	944,7	83,0*	272,2
Brendi (konyak), min dkl	14,2	83,0	17,1
Üzüm şərabı, min dkl	512,2	3,1 d.	1060,2
Pivə, min dkl	3711,3	90,8	214,4
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	21938,0	115,9	662,4
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1146,9	37,0	1178,1
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	9071,1	184,4	907,3

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə edilmiş dəqiqləşmələr nəzərə alınmaqla

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 303,9 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 56,1 faiz, toxuculuq sənayesində 52,5 faiz artım, geyim istehsalında isə 9,8 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 10

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	98,6	170,1	40,3
Yanvar-fevral	125,0	179,6	59,7
Yanvar-mart	110,5	110,0	39,3
Yanvar-aprel	101,2	103,6	45,9
Yanvar-may	101,6	113,0	62,8

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-iyun	99,5	106,8	63,1
Yanvar-iyul	100,4	115,8	86,8
Yanvar-avqust	104,7	132,0	93,7
Yanvar-sentyabr	105,1	129,2	94,7
Yanvar-oktyabr	106,1	133,7	107,9
Yanvar-noyabr	109,6	141,5	120,0
Yanvar-dekabr	107,4	132,7	104,7
2021-ci il			
Yanvar	110,9	89,7	3,9 d.
Yanvar-fevral	126,5	96,0	7,2 d.
Yanvar-mart	127,8	110,8	4,8 d.
Yanvar-aprel	133,3	119,0	4,4 d.
Yanvar-may	143,0	120,5	2,9 d.
Yanvar-iyun	148,1	110,7	2,2 d.
Yanvar-iyul	156,4	101,2	161,2
Yanvar-avqust	152,5	90,2	156,1

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	47704,1	135,4*	2681,6
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	24174,8	131,9	1417,5
Pambıq iplik, ton	15649,1	2,4 d.*	1388,1
ondan əmtəəlik	14947,2	2,5 d.*	1388,1
Pambıq yataq ağları, min ədəd	277,3	3,2 d.	4,1
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	417,2	3,0 d.	13,6
Alt geyim, min ədəd	442,5	150,3	4,2
Corab məmulatları, min cüt	2059,1	118,1	40,2

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	...ardı
			01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	188,5	23,4	1,7
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	4487	2,2 d.	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	44,0	133,7	140,0
Aşılannmış xəz dərilər, min kv.m	3,4	4,3 d.	0,5
Ayaqqabı, min cüt	734,6	3.0 d.	316,2

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə edilmiş dəqiqləşmələr nəzərə alınmaqla

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2881,7 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 8,7 faiz artmışdır. Neft məhsullarından neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzinin istehsalı 72,8 faiz, sürtkü yağlarının istehsalı 66,8 faiz, neft koksunun istehsalı 21,3 faiz, dizel yanacağıının istehsalı 12,5 faiz, neft bitumunun istehsalı 7,4 faiz artmış, avtomobil benzininin istehsalı 2,5 faiz, yanacaq mazutunun istehsalı isə 26,3 faiz azalmışdır.

Cədvəl 12

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	804,3	97,5	35,9
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	279,7	172,8	0,7
Ağ neft, min ton	336,0	99,8	32,5

REAL SEKTOR

Məhsul növləri	...ardı		
	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Dizel yanacağı, min ton	1679,8	112,5	65,5
Yanacaq mazutu, min ton	31,1	73,7	14,6
Sürtkü yağları, min ton	35,7	166,8*	9,1
Neft bitumu, min ton	237,2	107,4*	15,9
Neft koksu, min ton	176,1	121,3	13,5

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə edilmiş dəqiqləşmələr nəzərə alınmaqla

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 1147,9 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı əczaçılıq məhsullarının istehsalında 62,1 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 17,5 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 5,8 faiz artmışdır.

Əsas kimya məhsullarından lak-boya məmulatlarının istehsalı 2,1 dəfə, rezin və plastik kütlə məmulatlarından plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlərin istehsalı isə 4,1 dəfə artmışdır.

Cədvəl 13

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

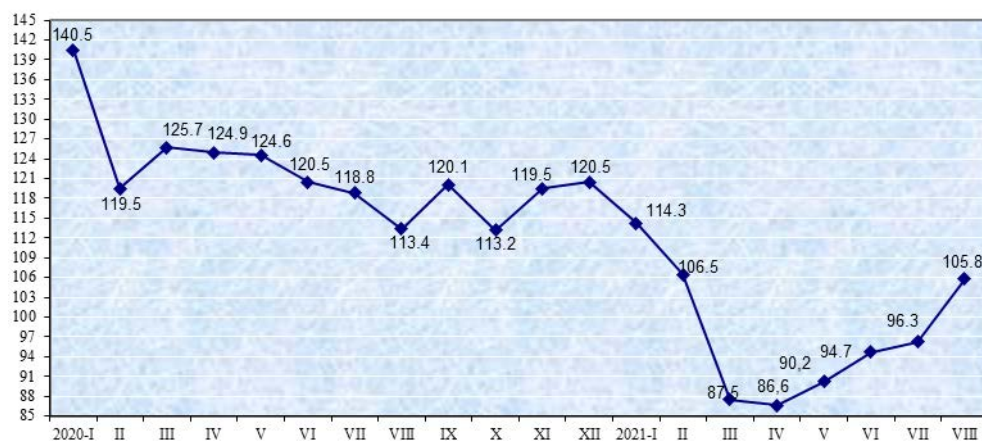
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	140,5	160,0	103,5
Yanvar-fevral	119,5	104,2	103,6
Yanvar-mart	125,7	136,7	125,0
Yanvar-aprel	124,9	160,7	120,0

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əzəçilik məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
Yanvar-may	124,6	3,1 d.	113,6
Yanvar-iyun	120,5	4,6 d.	104,1
Yanvar-iyul	118,8	7,8 d.	119,0
Yanvar-avqust	113,4	9,5 d.	123,3
Yanvar-sentyabr	120,1	8,2 d.	116,4
Yanvar-oktyabr	113,2	8,8 d.	119,1
Yanvar-noyabr	119,5	9,4 d.	121,7
Yanvar-dekabr	120,5	10,7 d.	113,5
2021-ci il			
Yanvar	114,3	10,4 d.	197,0
Yanvar-fevral	106,5	9,6 d.	145,3
Yanvar-mart	87,5	7,3 d.	115,2
Yanvar-aprel	86,6	6,0 d.	124,0
Yanvar-may	90,2	4,4 d.	124,6
Yanvar-iyun	94,7	3,1 d.	129,7
Yanvar-iyul	96,3	188,3	120,1
Yanvar-avqust	105,8	162,1	117,5

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	15045,2	101,1	9,0
ondan əmtəlik	611,2	2,1 d.	9,0
Yod, ton	110,7	89,7	13,5
Oksigen, min kub m	6455,3	3,9 d.	3,5
ondan əmtəlik	6431,3	4,0 d.	3,5
Propilen, min ton	93,5	121,3*	1,0
ondan əmtəlik	87,7	120,0*	1,0
Polietilen, min ton	106,8	104,4*	7,3
Etilen, min ton	108,8	106,6	0,3
Metanol (metil spirti), min ton	197,2	60,3	31,9
Lak-boya məmulatları, ton	18199,1	2,1 d.	73,0
Sair üzvi kompozisiya həllədiciləri və durulaşdırıcıları, ton	28746,8	129,5	4,0
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	5591,9	82,5	2229,7
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	3797,8	152,3	72,1
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	1894,7	94,6	71,9
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	35280,5	3,2 d.	3970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fittinglər, ton	4151,0	4,1 d.	118,2
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	0,9	6,2	14,9

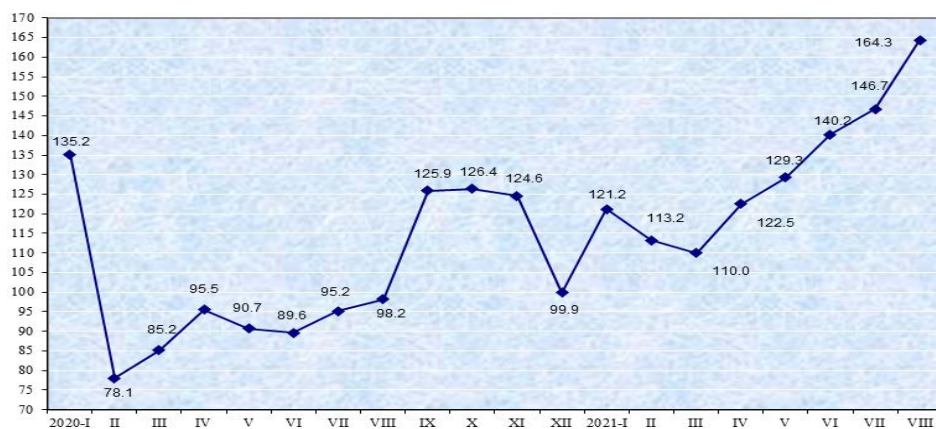
Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	...ardı
			01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	887,9	174,1	453,7
Tibbi maska, milyon ədəd	17,8	156,1	0,8

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə edilmiş dəqiqləşmələr nəzərə alınmaqla

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 525,2 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 64,3 faiz artmışdır. Betondan yığma tikinti konstruksiyaların istehsalı 2,2 dəfə, sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpiclərinin istehsalı 98,3 faiz, emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatların istehsalı 65,9 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 38,5 faiz, tikinti gipsinin istehsalı 31,5 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 16,3 faiz, tikinti kərpicinin istehsalı 15,6 faiz, sementin istehsalı 1,5 faiz artmış, asfaltın istehsalı isə 20,2 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	2222,5	101,5	97,9
Tikinti gipsi, min ton	17,1	131,5	3,0
ondan əmtəəlik	17,1	132,6	3,0
Tikinti əhəngi, min ton	24,2	116,3	8,3
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	57,7	198,3	21,9
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	48,4	2,2 d.	4,3
Asfalt, min ton	88,7	79,8	-
Tikinti kərpic, min kub metr	391,8	115,6	11,4
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	1730,9	138,5	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	27151,2	165,9	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-avqust aylarında 617,7 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında 17,3 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 10,3 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yanvar-avqust aylarında sahə üzrə 13727,4 ton qara metallardan sair konstruksiyalar istehsal edilmişdir.

Cədvəl 16

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
<u>2020-ci il</u>		
Yanvar	138,8	163,9
Yanvar-fevral	139,6	156,5
Yanvar-mart	2,1 d.	102,7
Yanvar-aprel	2,3 d.	104,4
Yanvar-may	2,2 d.	107,4
Yanvar-iyun	2,2 d.	86,9
Yanvar-iyul	2,1 d.	99,5
Yanvar-avqust	2,3 d.	96,2
Yanvar-sentyabr	174,9	97,9
Yanvar-oktyabr	178,6	101,2
Yanvar-noyabr	186,6	104,2
Yanvar-dekabr	111,9	107,3
<u>2021-ci il</u>		
Yanvar	108,1	75,1
Yanvar-fevral	93,9	79,8
Yanvar-mart	100,6	88,5
Yanvar-aprel	100,0	90,7
Yanvar-may	102,4	95,3
Yanvar-iyun	109,4	103,4
Yanvar-iyul	114,5	110,0
Yanvar-avqust	117,3	110,3

**Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	188,4	115,4	7,2
Armatur, min ton	184,6	121,0	4,6
Polad borular, min ton	24,0	101,7	0,3
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	16,7	69,6	10,8
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	1679,2	89,4	89,9
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	14427,7	96,2	-
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	13727,4	61,4	3879,2
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	3380,0	95,3	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 138,0 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 53,4 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 44,9 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə stolüstü kompüterlərin istehsalı 10,2 dəfə, 1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 2,1 dəfə, mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazların istehsalı 80,3 faiz, qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatlarının istehsalı isə 49,4 faiz artmışdır.

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2020-ci il		
Yanvar	2,2 d.	66,7
Yanvar-fevral	5,7 d.	127,1
Yanvar-mart	3,9 d.	118,3
Yanvar-aprel	2,6 d.	120,6
Yanvar-may	194,6	126,5
Yanvar-iyun	166,6	103,8
Yanvar-iyul	142,8	105,1
Yanvar-avqust	136,8	103,4
Yanvar-sentyabr	139,7	90,4
Yanvar-oktyabr	150,1	97,6
Yanvar-noyabr	151,2	117,2
Yanvar-dekabr	134,5	9,6 d.
2021-ci il		
Yanvar	46,6	196,3
Yanvar-fevral	3,0 d.	106,2
Yanvar-mart	2,5 d.	114,1
Yanvar-aprel	2,8 d.	165,2
Yanvar-may	2,5 d.	181,5
Yanvar-iyun	2,5 d.	160,6
Yanvar-iyul	2,6 d.	146,7
Yanvar-avqust	144,9	153,4

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	141806	180,3	-
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	7751	31,6	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	26000	149,4	547
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	5423,6	209,5	1110,4
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	569,5	61,8	-
Məişət soyuducuları, ədəd	483	97,0	199

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 228,1 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə maşın və avadanlıqların istehsalı 1,8 faiz artmış, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 38,5 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 69,8 faiz azalmışdır. Yanvar-avqust aylarında 1214 ədəd və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 44 ədəd çox minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə traktorların istehsalı 2,6 dəfə, fəvvarə armaturunun istehsalı isə 96,1 faiz artmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2020-ci il</u>			
Yanvar	56,0	172,8	189,8
Yanvar-fevral	80,9	7,0 d.	2,5 d.
Yanvar-mart	84,0	7,3 d.	166,7
Yanvar-aprel	76,2	4,7 d.	135,1
Yanvar-may	91,8	2,3 d.	137,6
Yanvar-iyun	116,2	196,1	157,2
Yanvar-iyul	164,9	192,5	157,7
Yanvar-avqust	150,4	196,4	163,0
Yanvar-sentyabr	128,9	172,2	159,4
Yanvar-oktyabr	141,4	164,1	150,3
Yanvar-noyabr	108,0	141,2	147,5
Yanvar-dekabr	94,9	135,7	147,0
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	123,5	98,1	33,3
Yanvar-fevral	2,0 d.	25,7	4,3
Yanvar-mart	2,4 d.	36,7	2,3
Yanvar-aprel	2,7 d.	43,9	0,9
Yanvar-may	198,5	52,3	29,1
Yanvar-iyun	148,3	52,9	30,9
Yanvar-iyul	104,8	52,2	28,7
Yanvar-avqust	101,8	61,5	30,2

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas
məhsullar**

Məhsul növləri	2021-ci ili yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	61,0	196,1	7,2
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	3279	105,3	858
Mancanaq dəzgahları, ədəd	431	303,5	11
Traktorlar, ədəd	432	2,6 d.	59
Minik avtomobilləri, ədəd	1214	103,8	239

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda dövr ərzində 1608,3 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,4 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 281,2 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 22

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1608,3	105,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	281,2	111,0

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	17467,8	107,2*	-
ondan əmtəlik	16936,8	107,5*	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	945,0	114,3	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	15897,2	107,2*	-
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	57,2	83,1	-
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	37,4	116,1	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	365,2	97,3*	-

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə edilmiş dəqiqləşmələr nəzərə alınmaqla

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 8259,4 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,1 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 8,5 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 11,3 faiz azalmışdır. Ümumi sərmayənin 5657,0 milyon manatı və ya 68,5 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 1993,0 milyon manatı (24,1 faizi) xidmət sahələrinin, 609,4 milyon manatı (7,4 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 37,5 faizi dövlət, 62,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 66,8 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 64,6 faizini təşkil etmişdir.

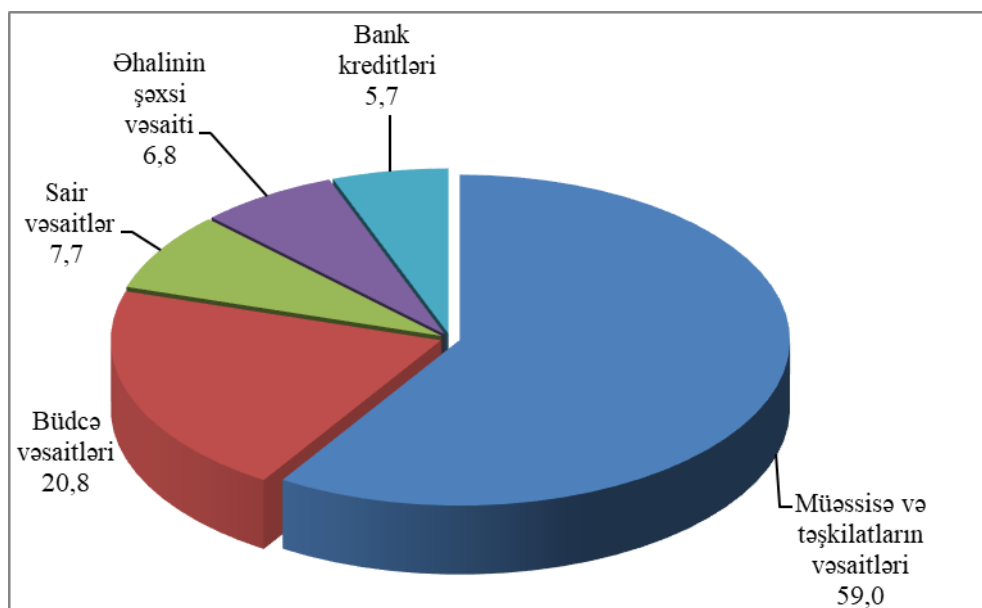
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 4875,6 milyon manat, büdcə vəsaitləri 1714,9 milyon manat, bank kreditləri 467,1 milyon manat, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 563,1 milyon manat, sair vəsaitlər 638,7 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	8259,4	89,9	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	4875,6	88,8	59,0
Bank kreditləri	467,1	78,3	5,7
Büdcə vəsaitləri	1714,9	85,4	20,8
Büdcədən kənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhalinin şəxsi vəsaiti	563,1	100,6	6,8
Sair vəsaitlər	638,7	181,6	7,7

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 54,3 faizi sənaye, 18,6 faizi tikinti, 15,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,0 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,0 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 1,3 faiz təhsil, 1,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 1,0 faiz turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 0,8 faizi informasiya və rabitə, hər birində 0,4 faiz olmaqla əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, hər birində 0,1 faiz olmaqla istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 25

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	8259,4	89,9	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	247,2	100,9	3,0
Sənaye	4484,9	91,5	54,3
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	3108,9	85,1	37,6
Emal sənayesi	1161,2	136,8	14,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	165,6	79,0	2,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	49,2	25,5	0,6
Tikinti	1534,4	80,8	18,6
ondan mənzil tikintisi	609,5	73,0	7,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	101,8	93,0	1,2

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1246,5	114,7	15,1
o cümlədən:			
nəqliyyat	1246,3	114,8	15,1
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,2	36,0	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	85,6	149,1	1,0
İnformasiya və rabitə	61,8	55,4	0,8
ondan rabitə	59,3	57,2	0,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	14,7	50,5	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	0,4	27,3	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	165,9	54,2	2,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	35,0	100,1	0,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	123,0	63,3	1,5
Təhsil	108,4	87,4	1,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	30,5	66,2	0,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	9,2	38,5	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	10,1	64,0	0,1

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında neft-qaz sektoruna 3622,0 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 4637,4 milyon manatlıq vəsaitin 862,9 milyon manatı (ümumi sərmayənin 10,4 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektoru üzrə
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

2021-ci il	Neft-qaz sektoru		Qeyri neft-qaz sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	404,1	55,8	319,9	44,2
Fevral	408,9	66,6	205,5	33,4
Mart	542,7	52,9	484,1	47,1
Aprel	465,4	33,5	922,2	66,5
May	466,8	40,4	687,4	59,6
İyun	453,3	44,8	559,1	55,2
İyul	379,9	33,3	760,0	66,7
Avqust	500,9	41,7	699,2	58,3

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında Naxçıvan Muxtar Respublikasında “Azərxaç” ASC-nin filialı, Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hospitalı, Süni Mayalanma Mərkəzi, Culfa-Ordubad magistral avtomobil yolu, Bakı şəhərində İqtisadiyyat Nazirliyinin yeni inzibati binası, 4 saylı DOST Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun inzibati bina kompleksi, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yeni inzibati binası, “Suraxanı” tanker-muzeyi, Suraxanı Rayon Məhkəməsinin yeni inzibati binası, Hərbi Qənimətlər Parkı, Sumqayıt şəhərində Vərəqə şüşə istehsalı zavodu, Naftalan şəhərində Naftalan Mərkəzi Sanatoriyası, Abşeron rayonunda DOST mərkəzi, Abşeron Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının binası, Füzuli rayonunda 110/35/10 kilovoltluq “Füzuli” elektrik yarımstansiyası, Goranboy rayonunda Olimpiya İdman Kompleksi, Əlirzalı-Xan Qərvənd-Səfəkürd-Tapqaraqoyunlu avtomobil yolu, Hacıqabul rayonunda “Azərsun Şamaxı Aqropark”ı, Hacıqabul Sənaye Məhəlləsi, 110/35/10 kilovoltluq “Qarasu” elektrik yarımstansiyası, Qəbələ rayonunda Qəbələ Dəmir Yolu Vağzalının və Ləki stansiyası-Qəbələ birxətli dəmir yolu, Şuşa rayonunda 110/35/10 kilovoltluq “Şuşa” elektrik yarımstansiyası, 6 saylı Bakı “ASAN xidmət” mərkəzi, Bülbülün ev-muzeyi və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla 2924,4 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 27

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

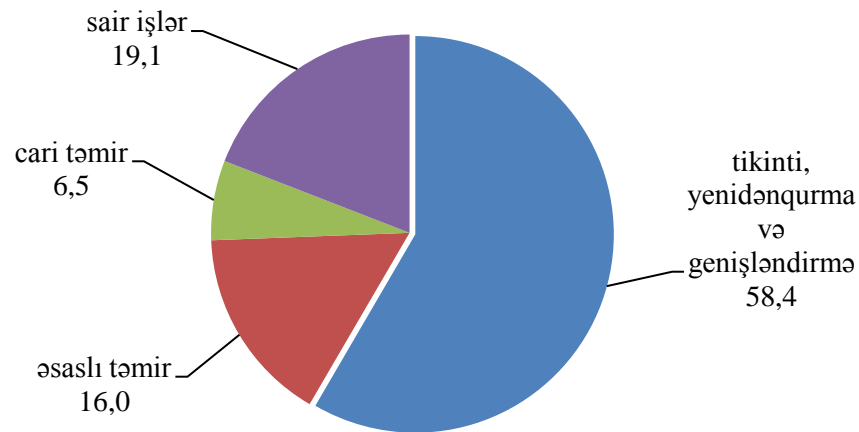
2021-ci il	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	377,5	52,1	346,5	47,9
Fevral	300,9	49,0	313,5	51,0
Mart	553,5	53,9	473,3	46,1
Aprəl	900,7	64,9	486,9	35,1
May	828,2	71,8	326,0	28,2
İyun	649,5	64,2	362,9	35,8
İyul	853,4	74,9	286,5	25,1
Avqust	871,3	72,6	328,8	27,4

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 2732,0 milyon manatı (93,4 faizi) Birləşmiş Krallıq, ABŞ, Türkiyə, Yaponiya, İsveçrə, Norveç, Virgin adaları, Malayziya, Fransa, Rusiya və İran sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 58,4 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 16,0 faizini əsaslı təmir, 6,5 faizini cari təmir, 19,1 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 86,0 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

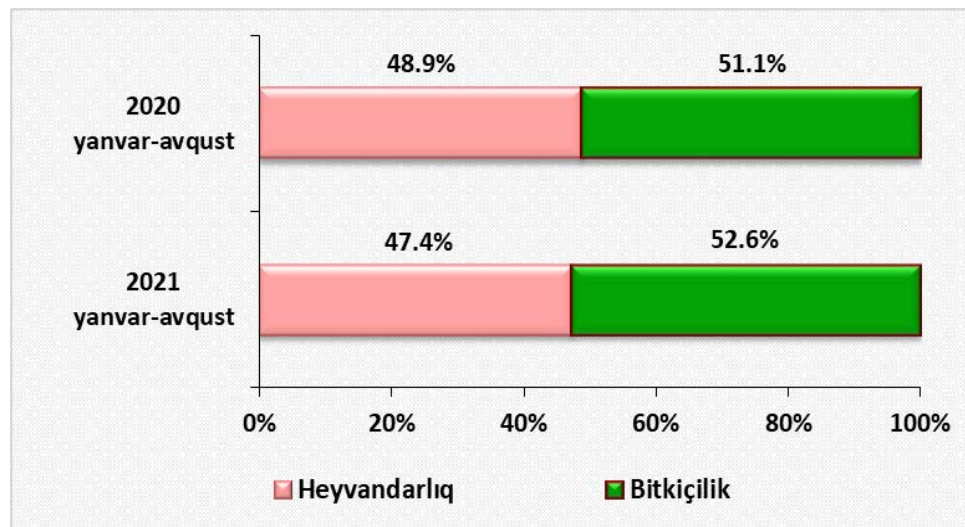

Kənd təsərrüfatı

2021-ci ilin yanvar-avqust ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 6105,2 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 2894,4 milyon manatı heyvandarlıq, 3210,8 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 5,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,6 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 7,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 28

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2020-ci il</u>			
Yanvar	103,6	103,2	112,5
Yanvar-fevral	103,6	103,2	112,7
Yanvar-mart	103,7	103,2	113,4
Yanvar-aprel	103,8	103,2	113,5
Yanvar-may	103,6	103,2	105,3
Yanvar-iyun	102,2	103,2	101,1
Yanvar-iyul	102,0	103,2	100,7
Yanvar-avqust	101,9	103,2	100,6
Yanvar-sentyabr	101,5	103,1	100,1
Yanvar-oktyabr	101,6	103,0	100,2
Yanvar-noyabr	102,0	102,9	101,0
Yanvar-dekabr	102,0	103,1	100,8
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	102,3	102,1	106,8
Yanvar-fevral	102,3	102,1	106,2
Yanvar-mart	102,2	102,2	102,5
Yanvar-aprel	102,3	102,3	102,6
Yanvar-may	102,9	102,3	105,2
Yanvar-iyun	105,6	102,4	108,9
Yanvar-iyul	105,6	102,6	108,5
Yanvar-avqust	105,0	102,6	107,3

Bitkiçilik. Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımı davam edir və sentyabr ayının 1-nə kimi dənlilərin və dənli paxlalı bitkilərin əkin sahələrindən 3127,2 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,2 faiz çox məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 32,1 sentner təşkil etmişdir.

Ölkə üzrə 610,5 min hektar sahədə payızlıq və yazlıq buğda əkilmişdir. Havaların quraq keçməsi səbəbindən sentyabrın 1-i vəziyyətinə 38,2 min hektar sahədə əkilmiş buğda bitkisi məhv olmuş, salamat qalmış 572,3 min hektar sahədən isə 1885,4 min ton buğda yığılmışdır. Ölkə üzrə buğdanın orta məhsuldarlığı 32,9 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, məhsul toplanmış 11,9 min hektar qarğıdalı sahəsindən 66,6 min ton məhsul götürülmüşdür.

Yığım başlanandan sahələrdən 828,1 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,3 faiz çox kartof, 1423,8 min ton (6,1 faiz çox) tərəvəz, 446,8 min ton (3,5 faiz çox) bostan məhsulları, 431,7 min ton (8,4 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 71,8 min ton (13,0 faiz çox) üzüm, 968,8 ton (27,6 faiz çox) yaşıl çay yarpağı, 22,0 min ton (3,7 faiz az) günəbaxan, 52,4 min ton (2,4 dəfə çox) şəkər çuğunduru və 3,9 min ton (4,7 faiz çox) tütün yığılmışdır.

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığımı**

	2021-ci il yanvar-avqust				2020-ci il yanvar-avqust		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər- cəmi	973,6	97,5	3 127,2	32,1	959,7	2 971,8	31,0
ondan: buğda	572,3	100,0	1 885,4	32,9	588,4	1 867,3	31,7
Günəbaxan dən üçün	9,8	88,0	22,0	22,6	10,1	22,9	22,7
Şəkər çuğunduru	1,3	25,4	52,4	404	0,7	22,0	321
Tütün	3,1^{x)}	-	3,9	-	3,1^{x)}	3,8	-
Kartof	47,9	85,4	828,1	173	44,0	757,6	172
Tərəvəz	62,6	91,7	1 423,8	228	59,8	1 342,1	225
Bostan bitkiləri	20,1	99,3	446,8	223	19,7	431,7	219
Meyvə və giləmeyvə	217,2^{x)}	-	431,7	-	212,3^{x)}	398,2	-
Üzüm	15,9^{x)}	-	71,8	-	16,0^{x)}	63,6	-
Yaşıl çay yarpağı, ton	1,1^{x)}	-	968,8	-	1,1^{x)}	759,3	-

x) əkin sahəsi

Heyvandarlıq. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-avqust aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə ət istehsalı 3,2 faiz artaraq 353,9 min ton, süd istehsalı 1,6 faiz artaraq 1433,8 min ton, yun istehsalı 0,1 faiz artaraq 15,5 min ton, barama istehsal 10,0 faiz artaraq 491,3 ton və yumurta istehsalı 4,1 faiz azalaraq 1269,4 milyon ədəd olmuşdur.

Cədvəl 30

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
<u>2020-ci il</u>				
Yanvar	41,9	154,8	160,3	-
Yanvar-fevral	82,9	309,7	315,7	-
Yanvar-mart	126,6	475,6	485,3	-
Yanvar-aprel	171,2	659,9	653,2	2,3
Yanvar-may	207,5	859,4	836,3	12,2
Yanvar-iyun	260,4	1056,7	991,5	14,6
Yanvar-iyul	298,4	1242,0	1169,6	15,0
Yanvar-avqust	342,9	1411,9	1324,2	15,5
Yanvar-sentyabr	387,1	1602,1	1467,9	15,9
Yanvar-oktyabr	443,2	1781,7	1616,3	15,9
Yanvar-noyabr	491,4	1971,1	1748,3	16,0
Yanvar-dekabr	591,1	2192,5	1906,2	16,1
<u>2021-ci il</u>				
Yanvar	43,1	157,0	152,9	-
Yanvar-fevral	85,4	314,2	301,7	-
Yanvar-mart	130,4	484,0	463,7	-
Yanvar-aprel	176,3	672,3	624,7	2,3
Yanvar-may	213,7	874,7	800,8	12,2
Yanvar-iyun	268,5	1075,3	951,3	14,6
Yanvar-iyul	307,9	1263,0	1120,7	15,0
Yanvar-avqust	353,9	1433,8	1269,4	15,5

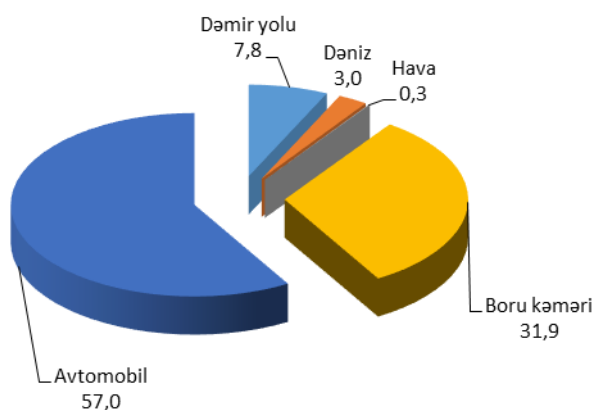
Nəqliyyat

2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 1,4 faiz və 11,8 faiz azalmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 124,4 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,0 faizi dəniz, 7,8 faizi dəmir yolu, 0,3 faizi hava, 57,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 31,9 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 10

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 2,4 faiz azalmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 77,8 faiz təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında nəqliyyatçılar 744,5 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 95,8 faizi avtomobil nəqliyyatı, 3,9 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında 9,6 milyon ton yük, 1533,3 min sərnişin daşınmış, 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 0,5 faiz, sərnişin daşınmasında isə 0,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 339 vaqon yüklənmiş, 323 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 16,6 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 2,9 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında daşınmış yüklərin həcmi 3695,2 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,2 faiz azalmışdır. Yüklərin 36,3 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

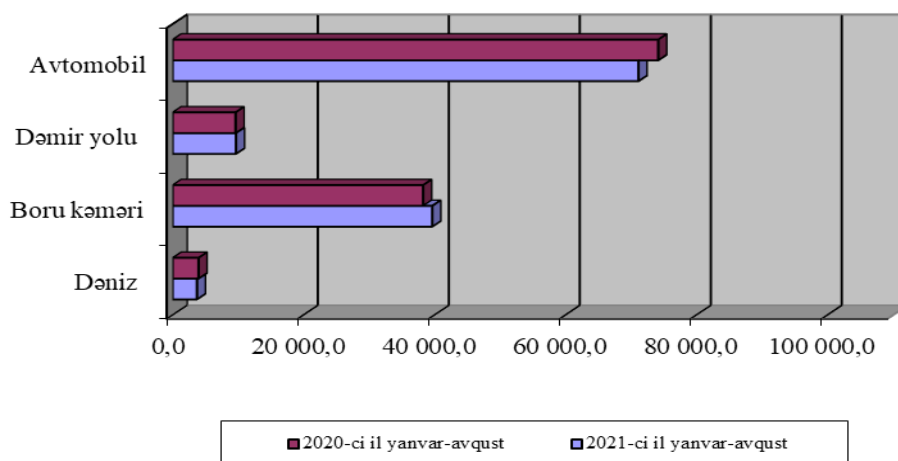
Dəniz limanları tərəfindən 5958,9 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 5676,1 min tonunu və ya 95,3 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2021-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 156,3 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 28,8 faiz azalaraq 10,4 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 11

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 71,1 milyon ton yük, 713,6 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 4,1 faiz və 8,2 faiz azalma qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 91,3 faizi avtobus, 8,7 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 5,7 faiz artmış, sərnişin dövriyyəsi isə 8,1 faiz azalmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 55,6 faiz azalaraq 28,7 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 687,2 min və ya 39,9 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,3 faizi dövlət, 0,7 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 15,1 faiz artaraq 318,9 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 23331,3 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 74,7 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-avqust ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 17434,8 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 2213,5 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 22634,5 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 49,5 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 11194,4 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 23670,3 min ton, yük dövriyyəsi isə 5585,9 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 13308,6 min tonu və ya 56,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 7679,3 min tonu və ya 32,5 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 2682,4 min tonu və ya 11,3 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 22,4 faizini və ya 5311,4 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 6,1 faiz artaraq 1499,8 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 74,9 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 42,5 faizi və ya 638,1 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 31,8 milyard manat olmaqla 2020-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 3,3 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 3,0 faiz artaraq 30,6 milyard manata bərabər olmuş, onun 46,9 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 31

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	31 785,6	103,3
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 214,0	110,6
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	30 571,6	103,0
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	14 340,9	99,4

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 396,8 manat və ya 2020-ci ilin eyni dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 28,1 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 26460,0 milyon manatlıq, o cümlədən 14346,9 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 12113,1 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 2,7 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə 2,4 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 3,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 32

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturı

	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	26 460,0	100,0	102,7
o cümlədən: ərzaq məhsulları	12 969,0	49,0	102,6
içkilər və bütün məmulatları	1 377,9	5,2	100,6
qeyri-ərzaq malları	12 113,1	45,8	103,1

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 330,3 manat və ya 2020-ci ilin müvafiq dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 22,2 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 179,1 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 151,2 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2020-ci il			
Yanvar	103,2	102,7	103,6
Yanvar-fevral	103,1	102,6	103,6
Yanvar-mart	101,2	102,9	99,5
Yanvar-aprel	98,1	102,6	93,5
Yanvar-may	98,3	103,2	93,3
Yanvar-iyun	98,1	103,1	93,1
Yanvar-iyul	97,9	103,2	92,5
Yanvar-avqust	98,2	103,3	93,1
Yanvar-sentyabr	98,4	103,1	93,7
Yanvar-oktyabr	98,5	103,0	93,9
Yanvar-noyabr	98,6	103,1	94,0
Yanvar-dekabr	98,7	103,4	93,9
2021-ci il			
Yanvar	98,6	101,8	95,2
Yanvar-fevral	98,7	102,0	95,1
Yanvar-mart	98,9	102,1	95,3
Yanvar-aprel	100,1	102,2	97,7
Yanvar-may	100,3	102,2	98,1
Yanvar-iyun	101,7	102,3	101,1
Yanvar-iyul	102,6	102,4	102,8
Yanvar-avqust	102,7	102,4	103,1

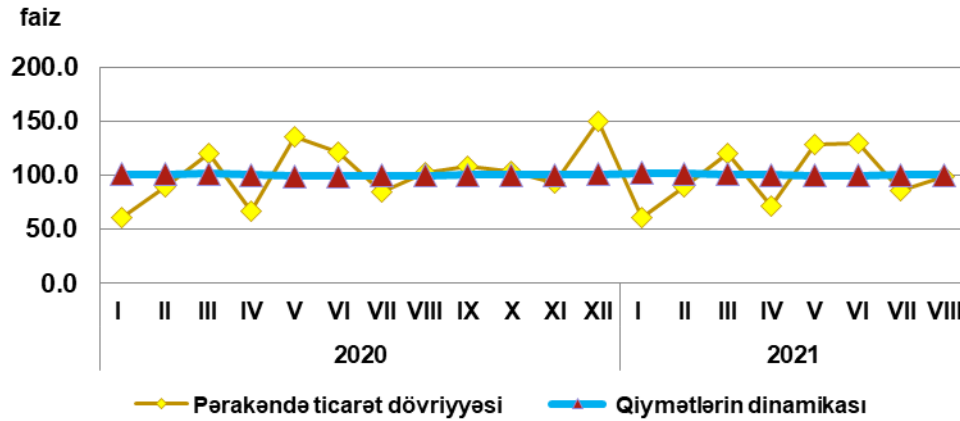
**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə
strukturu**

	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	26 460,0	102,7
o cümlədən:		
ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları	14 346,9	102,4
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	3 684,7	100,7
elektrik malları və mebellər	1 402,9	101,1
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	232,4	121,1
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	580,5	131,4
avtomobil benzini və dizel yanacağı	1 609,7	103,0
digər qeyri-ərzaq malları	4 602,9	102,0

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 54,2 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının, 13,9 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,1 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 5,3 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,2 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 0,9 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 17,4 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Qrafik 12

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlak mallarının satışı və qiymətindeksinin dinamikası
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

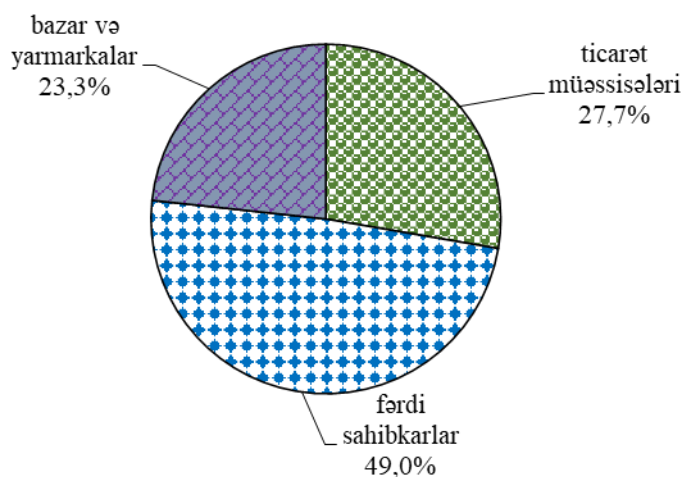
Cədvəl 35

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	26 460,0	102,7
o cümlədən: müəssisələr üzrə	7 317,6	124,6
fərdi sahibkarlar üzrə	12 959,0	99,1
bazar və yarmarkalar üzrə	6 183,4	90,8

Qrafik 13

**2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

İctimai iaşə xidmətləri

Cari ilin yanvar-avqust aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,4 faiz artaraq 547,9 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 36

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, min manat	2021-ci ilin yanvar- avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	547 897,8	115,4
o cümlədən: dövlət	5 294,7	127,7
qeyri-dövlət	542 603,1	115,3
ondan: fiziki şəxslər	267 422,7	105,1

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 50,7 faizi hüquqi şəxslərin, 49,3 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 27,3 faiz artaraq 275,2 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,9 faiz artaraq 4777,7 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 3663,2 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 76,7 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 37

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	4 777,7	104,9
o cümlədən: dövlət	1 116,7	105,6
qeyri-dövlət	3 661,0	104,7
ondan: fiziki şəxslər	1 114,5	101,1

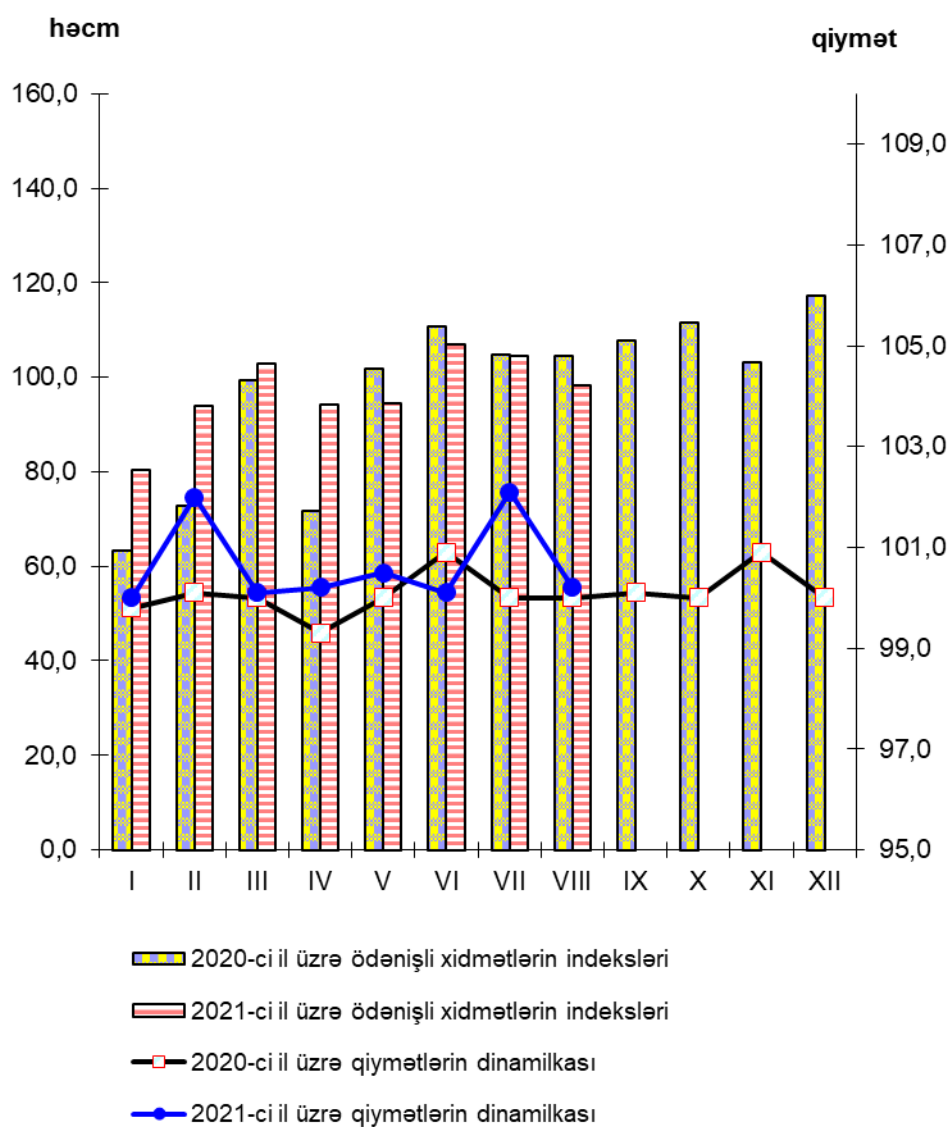
Cari ilin yanvar-avqust aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 471,8 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 33,3 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2020-ci il			
Yanvar	104,8	105,4	103,0
Yanvar-fevral	105,0	105,4	103,9
Yanvar-mart	94,5	95,2	92,9
Yanvar-aprel	90,3	91,8	86,3
Yanvar-may	85,1	86,9	80,4
Yanvar-iyun	80,8	82,9	75,3
Yanvar-iyul	77,8	79,9	72,0
Yanvar-avqust	76,0	78,1	70,1
Yanvar-sentyabr	74,3	76,7	67,6
Yanvar-oktyabr	74,1	76,6	67,4
Yanvar-noyabr	74,2	76,5	67,8
Yanvar-dekabr	72,1	74,8	65,0
2021-ci il			
Yanvar	74,9	75,7	72,6
Yanvar-fevral	83,9	86,2	77,4
Yanvar-mart	88,6	91,0	82,2
Yanvar-aprel	95,9	96,4	94,4
Yanvar-may	99,8	101,0	96,0
Yanvar-iyun	102,3	103,6	98,3
Yanvar-iyul	104,2	105,6	100,0
Yanvar-avqust	104,9	106,1	101,1

Qrafik 14

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

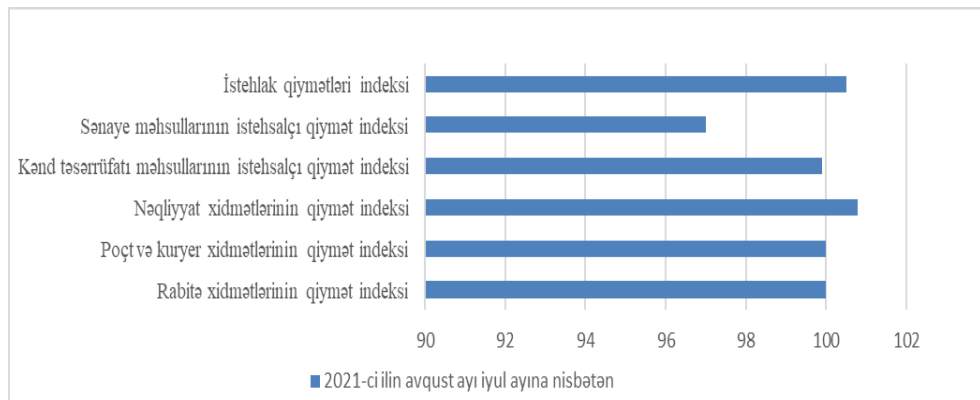
Qiymət indeksləri

Cədvəl 39

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,5	106,7	104,8
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	97,0	144,0	152,7
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	99,9	102,6	101,7
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	100,8	107,4	107,5
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	101,8	101,6
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0

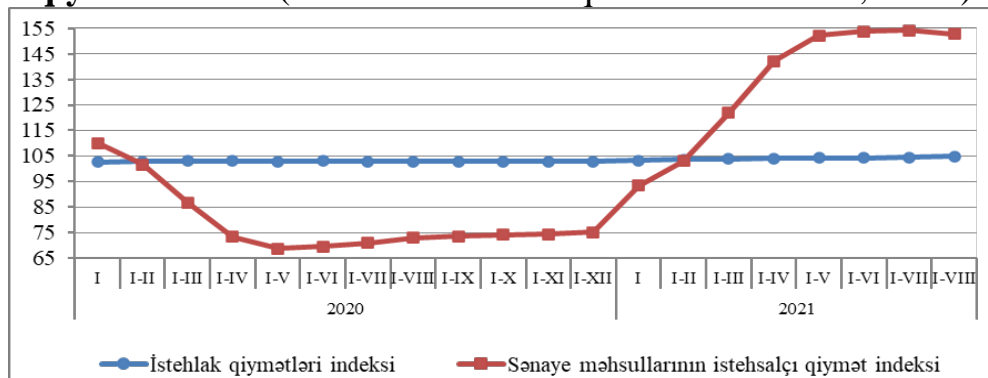
Qrafik 15

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 16

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2021-ci ilin avqust ayında istehlak qiymətləri indeksi iyul ayı ilə müqayisədə 100,5 faiz, 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 104,8 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 40

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il						
Yanvar	100,6	102,7	102,7	101,3	104,6	104,6
Fevral	100,7	102,9	102,8	101,6	105,1	104,9
Mart	101,0	103,3	103,0	102,2	106,0	105,2
I rüb	101,9	-	103,0	104,2	-	105,2
Aprel	100,1	103,0	103,0	100,7	106,0	105,4
May	99,5	102,9	102,9	98,7	105,7	105,5
İyun	99,7	103,0	103,0	98,5	105,3	105,5
II rüb	100,5	-	103,0	101,3	-	105,7
İyul	99,7	102,7	102,9	99,3	104,6	105,3
Avqust	99,8	102,8	102,9	99,5	104,9	105,3
Sentyabr	100,1	102,6	102,9	100,2	104,3	105,2
III rüb	99,2	-	102,7	97,7	-	104,6

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Oktyabr	100,2	102,3	102,8	100,3	104,4	105,1
Noyabr	100,5	102,4	102,8	100,4	103,9	105,0
Dekabr	100,8	102,6	102,8	101,8	104,5	105,0
IV rüb	100,8	-	102,4	101,1	-	104,3
2021-ci il						
Yanvar	101,2	103,3	103,3	101,4	104,6	104,6
Fevral	101,6	104,2	103,7	102,1	105,2	104,9
Mart	100,9	104,1	103,9	101,8	104,8	104,8
I rüb	103,3	-	103,9	104,8	-	104,8
Aprel	100,3	104,3	104,0	100,4	104,4	104,7
May	100,0	104,9	104,2	99,4	105,2	104,8
İyun	99,5	104,7	104,3	98,6	105,3	104,9
II rüb	101,3	-	104,7	101,5	-	105,0
İyul	100,9	106,0	104,5	100,3	106,4	105,1
Avqust	100,5	106,7	104,8	100,8	107,8	105,4

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il						
Yanvar	100,3	101,1	101,1	99,8	101,5	101,5
Fevral	100,1	101,1	101,1	100,1	101,4	101,4
Mart	100,2	101,2	101,2	100,0	101,2	101,4
I rüb	100,5	-	101,2	99,9	-	101,4
Aprel	100,1	101,3	101,2	99,3	100,4	101,1
May	100,1	101,4	101,2	100,0	100,4	101,0
İyun	100,1	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0
II rüb	100,3	-	101,4	99,6	-	100,7
İyul	100,0	101,3	101,3	100,0	101,1	101,0
Avqust	100,0	101,4	101,3	100,0	101,1	101,0
Sentyabr	100,0	101,4	101,3	100,1	101,2	101,1
III rüb	100,1	-	101,4	100,6	-	101,2
Oktyabr	100,1	101,4	101,3	100,0	100,3	101,0
Noyabr	100,1	101,2	101,3	100,9	101,1	101,0
Dekabr	100,1	101,2	101,3	100,0	101,1	101,0
IV rüb	100,3	-	101,3	100,7	-	100,9

REAL SEKTOR

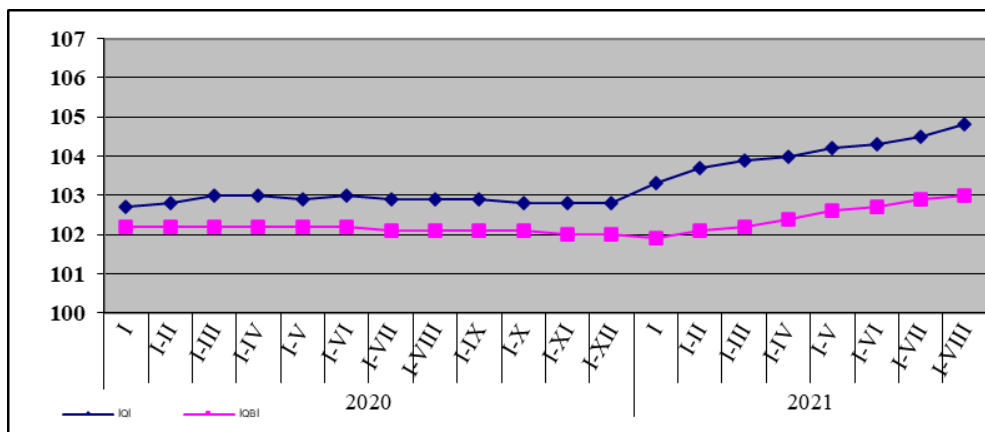
...sonu...

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il						
Yanvar	102,5	103,5	103,5	100,0	101,3	101,3
Fevral	100,3	103,7	103,6	102,0	103,3	102,3
Mart	100,2	103,7	103,6	100,1	103,4	102,6
I rüb	102,9	-	103,6	101,7	-	102,6
Aprel	100,3	103,9	103,7	100,2	104,3	103,1
May	100,6	104,4	103,8	100,5	104,8	103,4
İyun	100,3	104,6	103,9	100,1	104,0	103,5
II rüb	101,0	-	104,3	101,3	-	104,4
İyul	100,2	104,8	104,1	102,1	106,2	103,9
Avqust	100,3	105,0	104,2	100,2	106,4	104,2

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2021-ci ilin avqust ayında iyul ayı ilə müqayisədə 100,3 faiz, 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 103,0 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 17

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2021-ci ilin avqust ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi iyul ayı ilə müqayisədə 100,8 faiz, 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 105,4 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 41

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları 2019-cu ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	100,2	105,7	105,0	103,9
Ət və ət məhsulları	100,8	100,8	99,8	103,9
Balıq və balıq məhsulları	100,0	105,1	103,1	105,4
Süd və süd məhsulları, yumurta	100,1	105,6	107,0	107,2
Kərə və bitki yağları	100,2	109,0	106,3	100,3
Meyvələr	98,1	103,3	105,8	108,7
Tərəvəzlər	105,2	129,1	110,7	108,3

REAL SEKTOR

...ardı

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları 2019-cu ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,4	108,7	106,5	100,7
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	101,0	106,7	104,0	101,5
Çay, qəhvə, kakao	101,1	104,7	102,8	101,0
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,6	105,0	103,8	102,6
Araq, brendi (konyak)	100,2	102,3	101,6	102,2
Tütün məmulatları	100,0	108,3	110,2	115,5

2021-ci ilin avqust ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi iyul ayı ilə müqayisədə 100,3 faiz, 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 104,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 42

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları 2019-cu ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,6	107,3	105,7	102,6
Geyim	100,0	102,4	101,9	101,5
Ayaqqabı	100,0	102,5	101,6	101,6
İnşaat materialları	100,7	109,4	105,5	101,6
Mebel və ev əşyaları	100,3	103,8	102,4	101,7
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,4	105,1	104,1	102,7
Məişət cihazları	100,2	102,6	101,8	100,2
Kiçik elektrik cihazları	100,2	102,9	101,7	100,6
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,7	106,5	104,6	102,6

REAL SEKTOR

...ardı

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar- avqust ayları 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları 2019-cu ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	101,0	104,4	102,9	101,6
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,6	105,7	104,9	102,6
Minik avtomobilləri	100,2	102,5	101,4	99,5
Velosipedlər	100,2	103,4	102,6	102,8
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,3	103,3	102,1	101,2
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	120,0	120,0	100,0
Telefon aparatları	99,8	100,2	100,0	98,5
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,3	102,4	101,6	100,0
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,1	100,8	100,6	100,1
Oyuncaqlar	100,4	104,6	103,3	102,5
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,1	103,5	102,4	103,5
Kitablar	100,0	100,2	100,2	98,1
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,0	100,3	100,2	100,3
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	101,1	103,4	101,7	101,9
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,2	104,0	103,3	101,3
Zərgərlik məmulatları	100,3	106,0	105,1	102,8
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,2	105,2	104,2	101,3

2021-ci ilin avqust ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi iyul ayı ilə müqayisədə 100,2 faiz, 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 104,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 43

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları 2019-cu ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,7	104,9	103,2	102,0
Ayaqqabıların təmiri	100,5	103,1	101,4	101,3
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,4	103,1	101,5	102,7
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	200,0	187,5	100,0
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	200,0	187,5	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	103,2	96,9
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	138,5	112,6	106,7
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,3	102,8	101,7	101,0
Məişət cihazlarının təmiri	100,1	102,8	102,3	101,6
Ev və məişət xidmətləri	100,6	105,8	104,3	100,7
Tibbi xidmətlər	100,2	105,1	104,2	103,4
Stomatoloji xidmətlər	100,4	104,6	104,6	102,7
Xəstəxana xidmətləri	100,0	102,2	101,6	101,0
Avtomobillərin təmiri	100,2	103,8	103,0	100,8
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə səfərin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	98,2

REAL SEKTOR

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	...ardı Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları 2019-cu ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,7	100,6	100,0
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	104,5	141,9	136,4	101,2
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,0	103,0	101,4	100,9
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	102,8	102,8	101,5
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,4	103,9	102,4	101,0
Mehmanxana xidməti	100,0	100,6	100,0	102,0
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,4	107,5	105,5	101,3
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

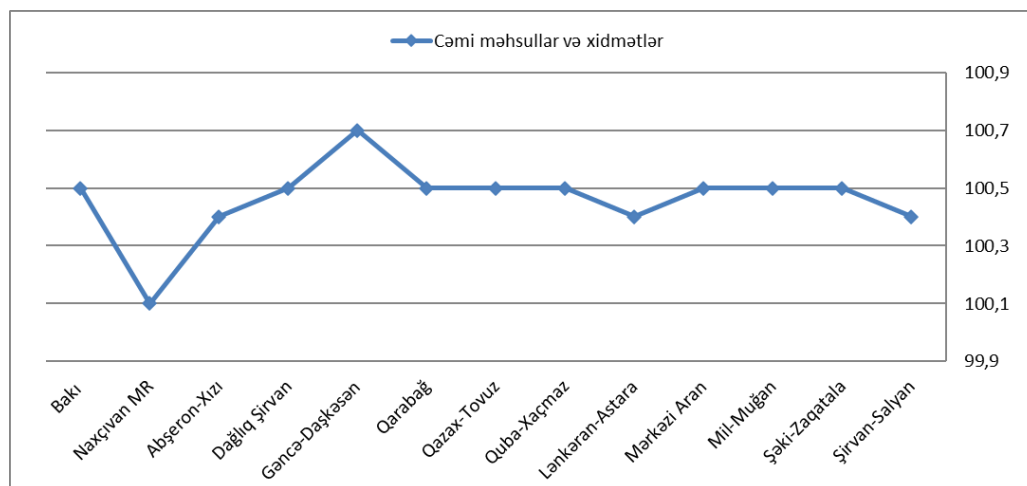
Cədvəl 44

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2021-ci ilin avqust ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,5	100,7	100,1	100,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,1	100,2	100,0	100,0
Abşeron-Xızı	100,4	100,6	100,4	100,1
Dağlıq Şirvan	100,5	101,0	100,1	100,0
Gəncə-Daşkəsən	100,7	101,3	100,4	100,1
Qarabağ	100,5	100,9	100,3	100,0
Qazax-Tovuz	100,5	101,0	100,3	100,0
Quba-Xaçmaz	100,5	100,8	100,3	100,3
Lənkəran-Astara	100,4	100,8	100,0	100,0
Mərkəzi Aran	100,5	100,7	100,4	100,3
Mil-Muğan	100,5	100,9	100,3	100,1
Şəki-Zaqatala	100,5	100,8	100,5	100,1
Şərqi Zəngəzur
Şirvan-Salyan	100,4	100,7	100,5	100,0

Qrafik 18

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2021-ci ilin avqust ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi cari ilin iyul ayı ilə müqayisədə 97,0 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 95,6 faiz, emal sənayesi üzrə 101,9 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymətləri indeksi neft-qaz sənayesi üzrə 96,0 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi üzrə isə 101,6 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 45

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	97,0	144,0	152,7
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	95,6	151,1	157,7
emal sənayesi	101,9	123,0	112,2
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	148,4	142,4
Neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə istehsalçı qiymətləri indeksi	96,0	151,4	157,7
Qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə istehsalçı qiymətləri indeksi	101,6	111,3	107,4

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2021-ci ilin avqust ayında 2021-ci ilin iyul ayı ilə müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 99,9 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 100,5 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 99,3 faiz təşkil etmişdir.

Ay ərzində meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,7 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,1 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 46

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	99,9	102,6	101,7
bitkiçilik məhsulları	100,5	105,0	102,4
heyvandarlıq məhsulları	99,3	100,3	100,8
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,7	94,7	95,6
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,1	104,3	104,3

Nəqliyyat, poçt və rabitə xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2021-ci ilin avqust ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi 100,8 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,2 faiz, nəqliyyatda sərnişindaşıma xidmətləri üzrə isə 103,9 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin avqust ayında əvvəlki ayla müqayisədə rabitə, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksləri 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2021-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin avqust ayı 2020-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətləri- nin qiymət indeksi	100,8	107,4	107,5
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,2	102,5	103,6
sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	103,9	134,9	129,2
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	101,8	101,6
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2021-ci ilin iyul ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 101,4 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 122,2 faiz, 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında 2020-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 121,9 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2021-ci ilin iyul ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 101,8 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 140,3 faiz, 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında 2020-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 143,8 faiz təşkil etmişdir.

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2021-ci il avqust ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 15367,7 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 12640,0 milyon manatı və ya 82,3 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,4 faizi banklar, 2,6 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 937,5 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 6,1 faizini təşkil etmişdir.

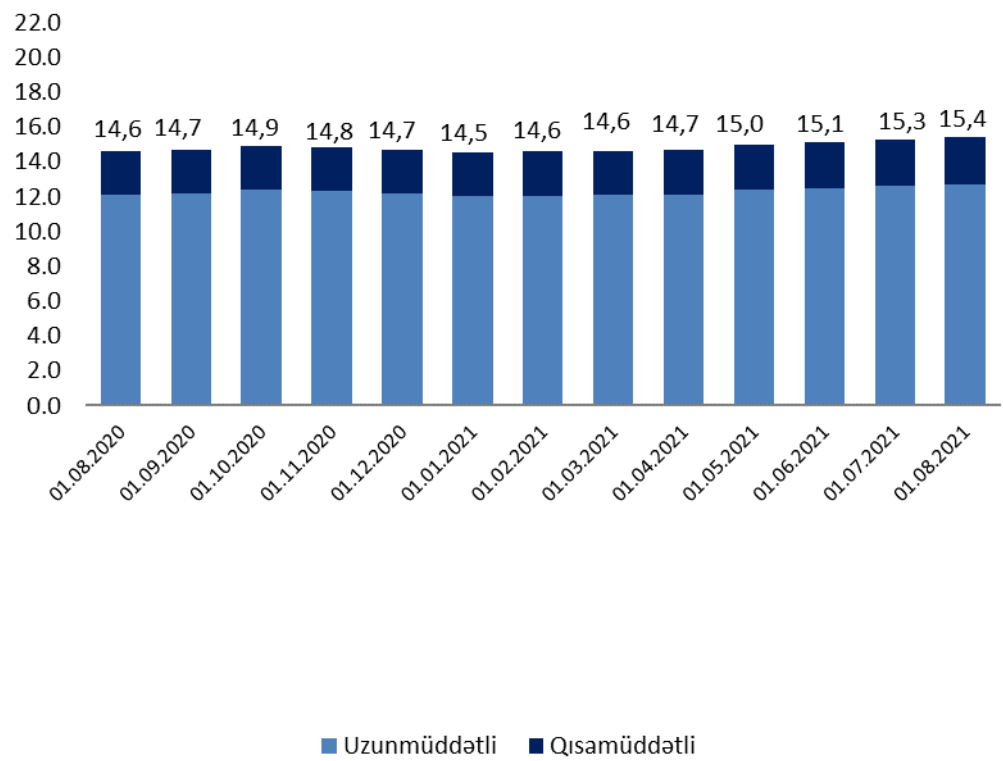
Cədvəl 48

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2021-ci il avqustun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	15367,7	105,4
o cümlədən:		
qısamüddətli	2727,7	109,1
uzunmüddətli	12640,0	104,6
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	937,5	88,2
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	6,1	x

Qrafik 19

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, milyard manat

Məşğulluq və işsizlik

2021-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5294,6 min nəfər olmuş, onlardan 4965,4 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il avqustun 1-i vəziyyətinə müddə ilə çalışan işçilərin sayı 1689,7 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 905,4 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 784,3 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,9 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1657,8 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 23,8 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,6 faizi tikintidə, 7,4 faizi emal sənayesində, 3,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,2 faizi təhsil, 18,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,2 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,6 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,2 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,2 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,8 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,7 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 0,9 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2021-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 689,7	905,4	784,3
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	58,3	24,9	33,4
Mədəncıxarma sənayesi	32,4	12,1	20,3
Emal sənayesi	125,4	18,6	106,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	26,1	25,6	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	31,7	29,1	2,6
Tikinti	128,2	27,4	100,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	314,2	2,5	311,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	74,0	45,2	28,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	29,0	1,1	27,9
İnformasiya və rabitə	29,7	15,4	14,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	29,7	6,0	23,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,1	5,6	10,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	58,7	33,7	25,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	88,1	69,3	18,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	112,1	106,4	5,7
Təhsil	325,3	315,0	10,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	138,2	116,0	22,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,8	49,5	4,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18,7	2,0	16,7

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 143,4 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	146,3
Mədəncixarma sənayesi	139,3
Emal sənayesi	139,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	146,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	149,9
Tikinti	148,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	147,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	142,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	137,3
İnformasiya və rabitə	145,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	146,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	140,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	140,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	148,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	148,7
Təhsil	135,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	145,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	146,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	134,7

Dövlət büdcəsi

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları da nəzərə alınmaqla 14076,1 milyon manat, xərcləri isə 13681,6 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2021-ci ilin yanvar-iyul ayları, milyon manat *	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	14076,11	100,0	29,8
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	689,89	4,9	1,5
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2126,64	15,1	4,5
Torpaq vergisi	15,73	0,1	0,03
Əmlak vergisi	105,93	0,8	0,2
Əlavə dəyər vergisi	2957,64	21,0	6,3
Sadələşdirilmiş vergi	181,12	1,3	0,4
Aksiz	610,34	4,3	1,3
Yol vergisi	64,72	0,5	0,1
Mədən vergisi	78,50	0,6	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	749,73	5,3	1,6
Digər daxilolmalar	6495,87	46,1	13,7

*- Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla ilkin məlumatlar əsasında

DÖVLƏT SEKTORU

Daxilolmaların 21,0 faizi əlavə dəyər vergisi, 15,1 faizi 5hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,3 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,9 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,3 faizi aksizlər, 1,3 faizi sadələşdirilmiş vergi, 2,0 faizi vergilərin digər növləri, 46,1 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 52

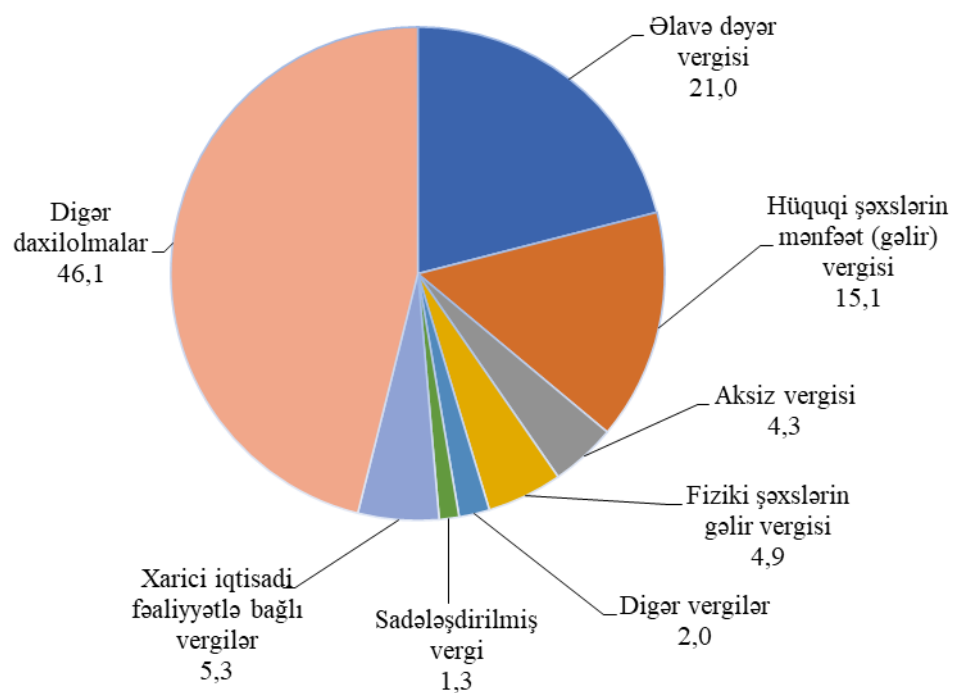
Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2021-ci ilin yanvar-iyul ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	13681,6	100,0	28,95
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	1946,8	14,23	4,12
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	2854,5	20,86	6,04
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	1041,4	7,61	2,20
Təhsil	1741,6	12,73	3,69
Səhiyyə	932,8	6,82	1,97
Sosial müdafiə və sosial təminat	1956,1	14,30	4,14
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	198,6	1,45	0,42
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	85,4	0,63	0,18
Kənd təsərrüfatı	510,6	3,73	1,08
Ətraf mühitin mühafizəsi	97,3	0,71	0,21
İqtisadi fəaliyyət	1821,1	13,31	3,85
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	495,4	3,62	1,05

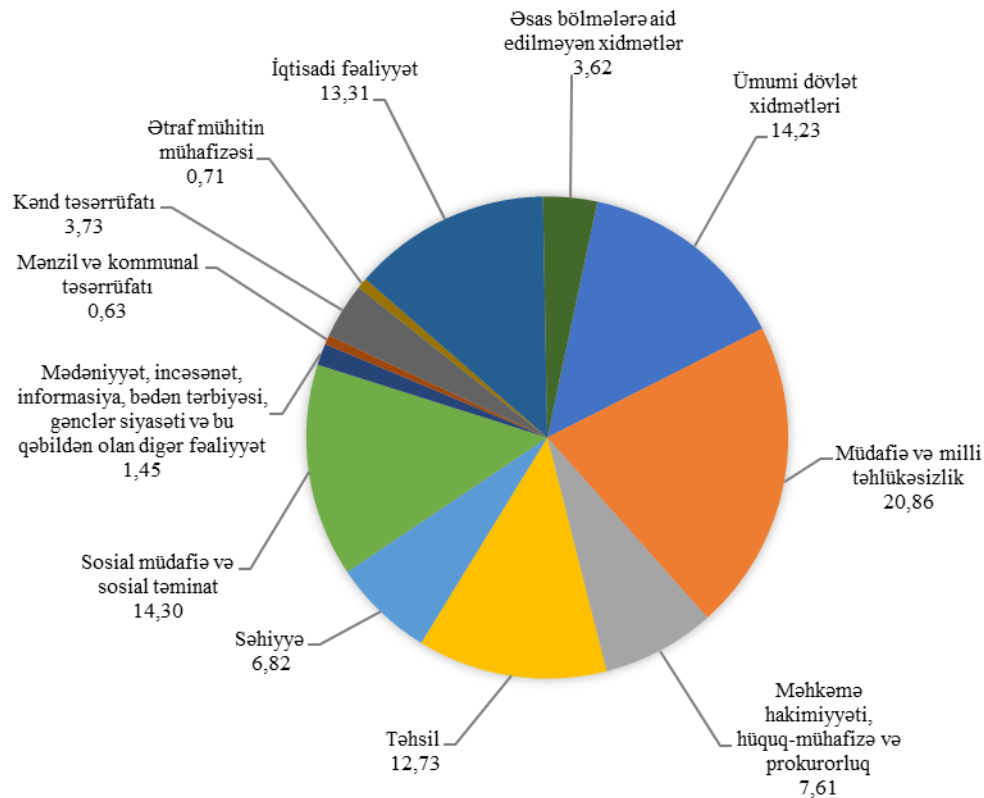
Büdcə vəsaitlərinin 20,86 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 19,55 faizi təhsil və səhiyyənin, 14,30 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 14,23 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 7,61 faizi məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq sahələrində fəaliyyətin, 23,45 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Qrafik 20

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu, faizlə**

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında büdcə xərclərinin
strukturu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 15937,5 milyon manat, xərcləri 15626,8 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 310,7 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 0,6 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 175 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 111 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 162 ölkədən idxal olunmuşdur.

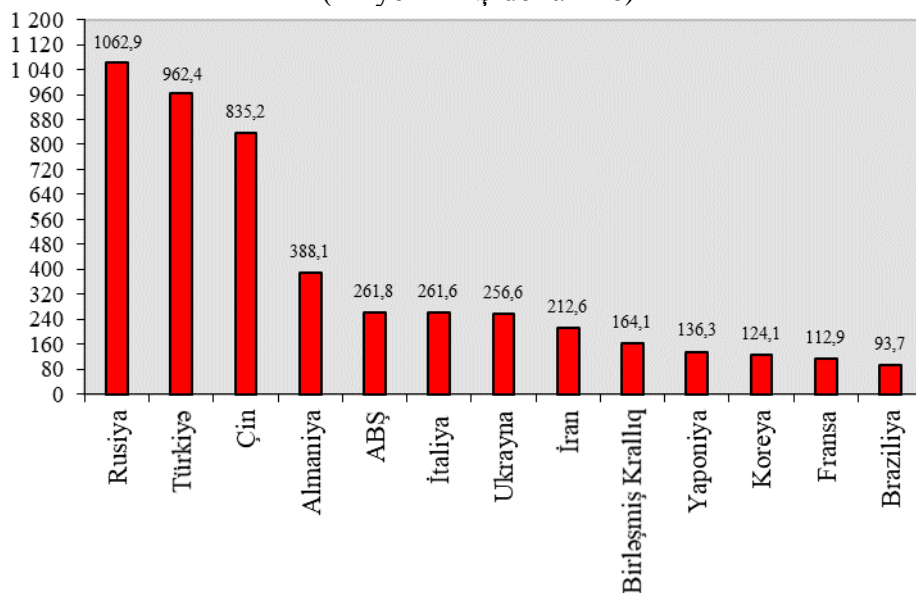
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 17337,2 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 11039,3 milyon dollar, idxalın dəyəri 6297,9 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 4741,4 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2020-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 26,0 faiz artmış, real ifadədə isə 6,7 faiz, o cümlədən idxal 12,4 faiz, ixrac 2,4 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 86,8 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, İspaniya, Almaniya, Xorvatiya, Gürcüstan, İsrail, Ukrayna, Hindistan, Birləşmiş Krallıq, Tunis, Portuqaliya, ABŞ, İran, Belarus, İsveçrə, Tailand, Fransa ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 16,9 faizi Rusiyanın, 15,3 faizi Türkiyənin, 13,3 faizi Çinin, 6,2 faizi Almaniyanın, hər biri 4,2 faiz olmaqla ABŞ və İtaliyanın, 4,1 faizi Ukraynanın, 3,4 faizi İranın, 2,6 faizi Birləşmiş Krallığın, 2,2 faizi Yaponiyanın, 2,0 faizi Koreyanın, 1,8 faizi Fransanın, 1,5 faizi Braziliyanın, 1,4 faizi Hindistanın, 1,1 faizi Belarusun, hər biri 1,0 faiz olmaqla Vyetnam və Polşanın, 0,9 faizi Niderlandın, hər biri 0,8 faiz olmaqla Rumıniya, Gürcüstan və İsveçrənin, 14,5 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, kimya sənayesi məhsullarının, nəqliyyat vasitələrinin, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 68,1 faizi avtomobil, 16,7 faizi dəmir yolu, 10,6 faizi hava, 4,3 faizi dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,3 faizi isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

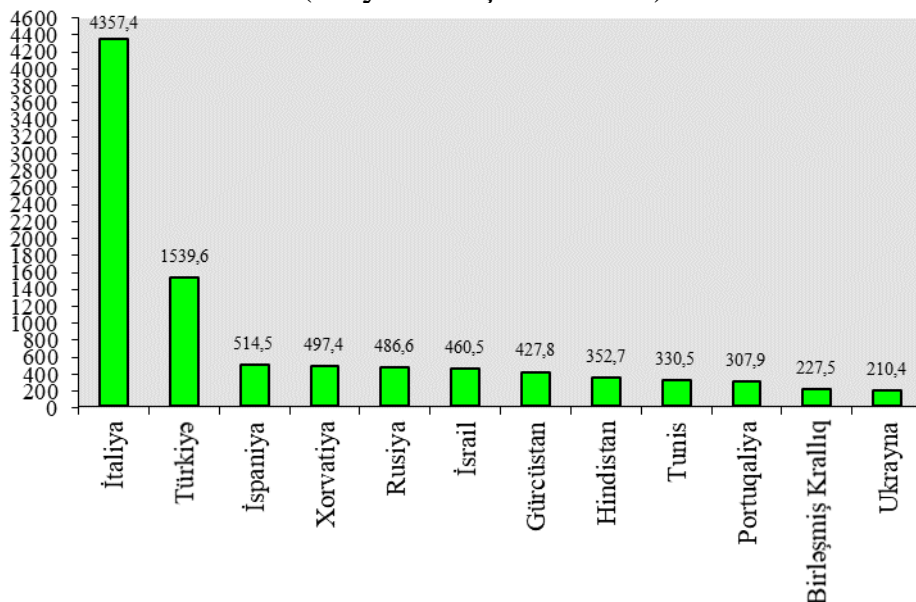
2020-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında mühüm məhsul növlərindən çay idxalı 3,9 faiz, kartof – 14,1 faiz, təzə tərəvəz – 43,3 faiz, minik avtomobilləri – 1,7 dəfə, dərman vasitələri – 1,3 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 18,8 faiz, yük avtomobilləri – 2,0

dəfə, rezin şinlər – 1,6 dəfə, mebellər – 29,8 faiz, paltaryuyan maşınlar – 34,1 faiz, məişət soyuducuları – 18,1 faiz artmış, bitki yağları idxalı isə 7,7 faiz, buğda – 5,9 faiz, xam şəkər və şəkər – 0,4 faiz, təzə meyvə – 2,0 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 12,1 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 19,2 faiz, mal əti – 42,8 faiz, siqaretlər – 9,0 faiz, qara metallardan borular – 35,8 faiz, polad prokatı – 39,9 faiz, mineral gübrələr – 46,4 faiz, məişət kondisionerləri – 0,8 faiz, qara metallardan çubuqlar – 69,7 faiz, polietilen – 38,5 faiz, qara metallardan küncüklər – 31,1 faiz, avtobuslar – 36,6 faiz, sement və sement klinkerləri – 24,3 faiz azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkəyə 44048 ədəd minik avtomobili, 3198 ədəd yük avtomobili, 64 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 38,2 faizini İtaliyaya, 13,5 faizini Türkiyəyə, 4,5 faizini İspaniyaya, 4,4 faizini Xorvatiyaya, 4,3 faizini Rusiyaya, 4,0 faizini İsrailə, 3,8 faizini Gürcüstana, 3,1 faizini Hindistana, 2,9 faizini Tunisə, 2,7 faizini Portuqaliyaya, 2,0 faizini Birləşmiş Krallığa, 1,8 faizini Ukraynaya, hər biri 1,2 faiz olmaqla Kanada, Almaniya və Tailanda, hər biri 1,1 faiz olmaqla İsveçrə, Çin və Belarusa, 0,8 faizini Yunanıstana, 0,7 faizini İndoneziyaya, 6,4 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixracın 84,9 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 8,2 faizini avtomobil, 5,0 faizini dəmir yolu, 1,3 faizini hava, 0,6 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft-qaz məhsulları, meyvə və tərəvəzlər, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliği, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları, şəkər, bitki yağları, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

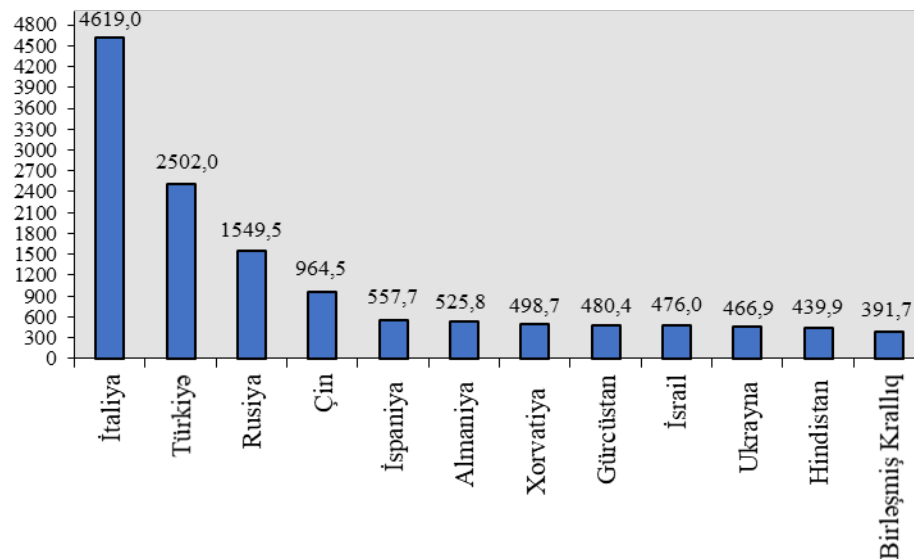
2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 33,0 faiz, kartof – 12,9 faiz, şəkər – 1,8 dəfə, bitki yağları – 2,6 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 15,9 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 18,4 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu –

11,3 faiz, pambıq lifi – 1,7 dəfə, pambıq ipliği – 2,0 dəfə, qara metallardan yarımfabrikatlar –12,4 dəfə artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 22,3 faiz, çay – 21,2 faiz, tütün – 43,2 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 25,2 faiz, polietilen – 6,2 faiz, emal olunmamış alüminium – 42,1 faiz, qara metallardan borular 1,3 faiz, bentonit gili – 9,2 faiz azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2020-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 30,8 faiz, real ifadədə 17,8 faiz artaraq 1354,3 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (34,5 faiz), Türkiyəyə (26,5 faiz), İsveçrəyə (9,6 faiz), Gürcüstana (6,9 faiz), ABŞ-a (2,5 faiz), Ukraynaya (1,9 faiz), Çinə (1,9 faiz), Qazaxıstana (1,4 faiz), Türkmənistanı (1,3 faiz), Özbəkistana (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

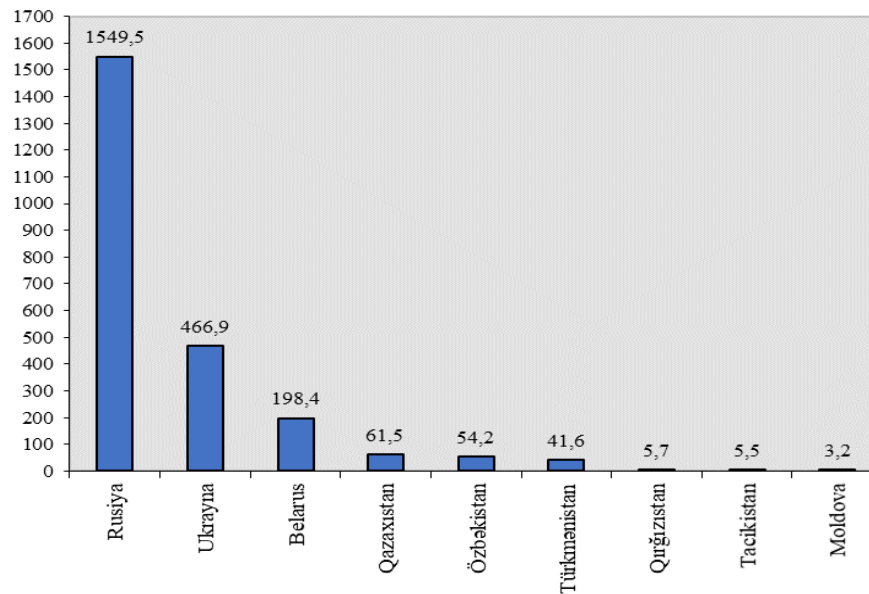
Qrafik 24

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)

Qrafik 25

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə
ticarət dövriyyəsi** (milyon ABŞ dolları ilə)

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri 37170,4 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 3712,3 manat təşkil etmişdir.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 33336,1 milyon manatlıq vəsait qalmışdır.

Cədvəl 53

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2021-ci il yanvar- avqust aylarında	2020-ci il yanvar- avqust aylarında ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn.manat	37170,4	36743,7	101,2
hər nəfərə, manat	3712,3	3686,3	100,7
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn.manat	33336,1	33219,3	100,4
hər nəfərə, manat	3329,4	3332,7	99,9

^{*)} 2020-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzzla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,8 faiz artaraq 728,5 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3207,5 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 678,1 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 646,2 manat, özəl müəssisələrdə isə 827,8 manat olmuşdur.

Cədvəl 53

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı
(manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	728,5	646,2	827,8
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	443,9	402,9	474,4
Mədənçıxarma sənayesi	3 152,3	1 681,0	4 030,7
Emal sənayesi	682,4	838,3	655,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	769,7	768,1	845,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	553,0	516,5	941,6
Tikinti	868,8	703,4	922,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	530,2	522,1	530,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	931,7	877,5	1 019,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	574,5	1 206,5	550,6
İnformasiya və rabitə	1 165,9	898,8	1 462,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 066,7	1 986,1	2 087,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	679,8	676,1	681,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 195,6	722,2	1 857,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	432,0	390,0	578,6
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	981,5	1 015,8	329,7
Təhsil	529,4	520,4	807,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	537,0	540,2	519,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	544,3	482,5	1 318,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	724,3	1 148,3	674,4

Mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

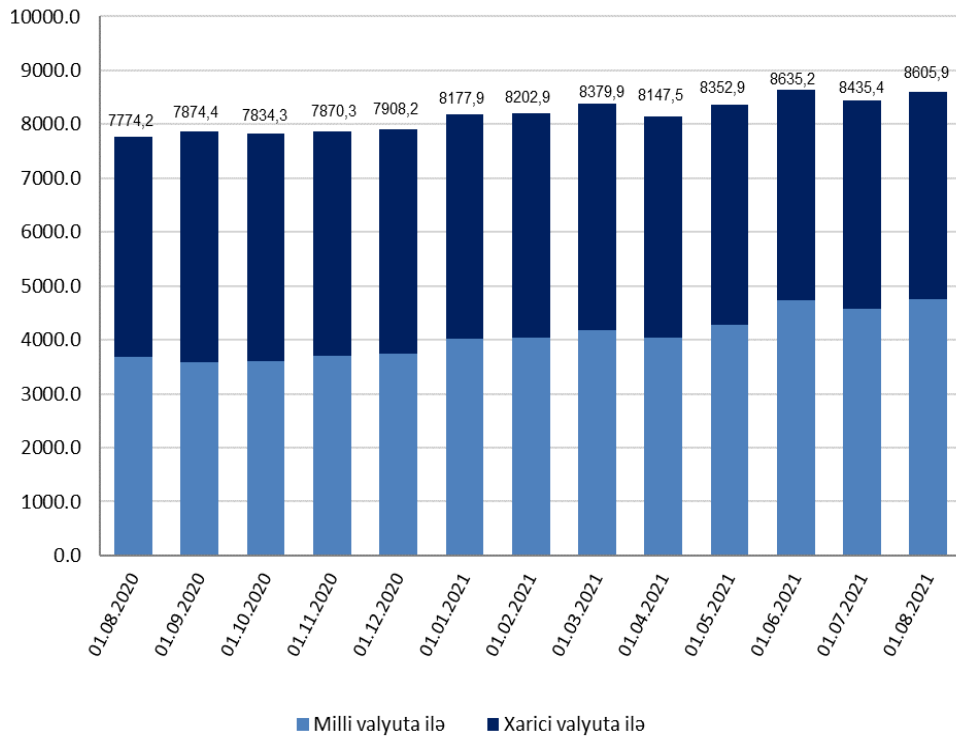
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2021-ci il avqust ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği iyul ayı ərzində 170,5 milyon manat artaraq 8605,9 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 55,3 faizi milli, 44,7 faizi isə xarici valyutada qoyulmuşdur.

Cədvəl 54

Əhalinin əmanətləri

	2021-ci il avqustun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	8605,9	110,7
o cümlədən:		
milli valyutada	4761,1	129,2
xarici valyutada	3844,8	94,0

Əhalinin əmanətləri, milyon manat

Avqust ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 2,00 (2,04) manata, 100 Türk lirəsinə 20,03 (21,28) manata, 100 Rus rubluna 2,31 (2,29) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə əhalisinin sayı ilin əvvəlindən 23259 nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2021-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə 10142392 nəfərə çatmışdır. Əhalinin ümumi sayının 53,0 faizini şəhər, 47,0 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 55

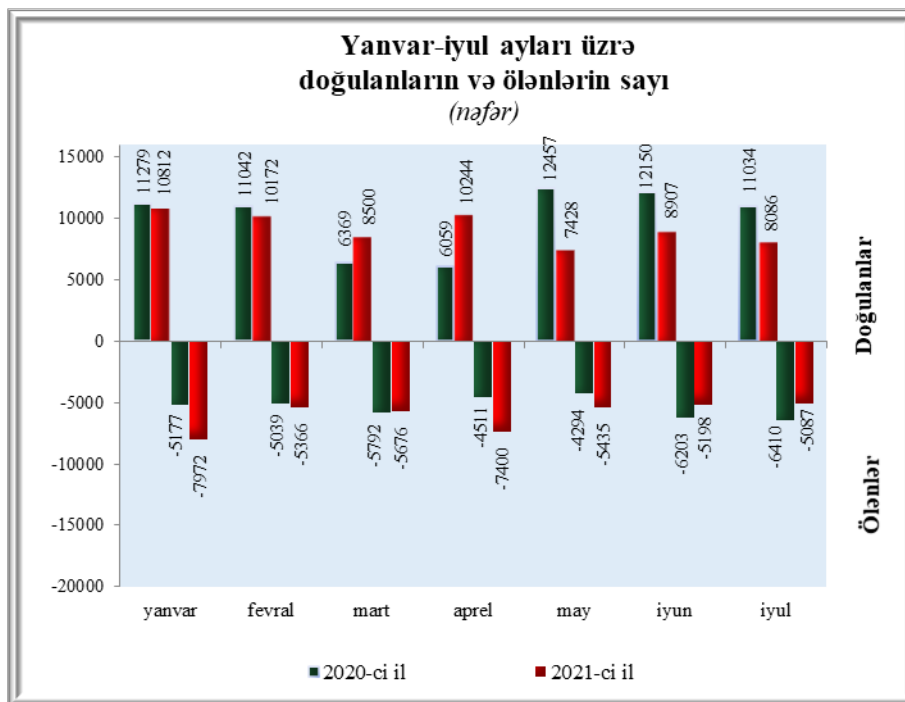
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar – iyul ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2021	2020	artım (+) azalma (-)	2021	2020	2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	22015	32964	-10949	3,8	5,7	66,7
doğulanlar	64149	70390	-6241	11,0	12,1	90,9
ölənlər	42134	37426	+4708	7,2	6,4	112,5
Nikahlar	30289	20611	+9678	5,2	3,5	148,6
Boşanmalar	9692	8285	+1407	1,7	1,4	121,4

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin yanvar-iyul aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 64149 doğulan körpə qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 11,0 təşkil etmişdir. Doğulanların 53,2 faizi oğlan, 46,8 faizi isə qız uşaqları olmuşdur.

Qrafik 27

Bu ilin 7 ayı ərzində ölkədə 42134 ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 7,2 təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında qeydiyyat şöbələri tərəfindən 30289 nikaha daxilolma və 9692 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nikahların sayı 3,5-dən 5,2-yə, boşanmaların sayı isə 1,4-dən 1,7-yə qədər artmışdır.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2020-ci il

2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	102,1	110,0	102,7	103,2
yanvar-fevral	100,9	101,6	102,8	103,1
yanvar-mart	100,8	86,8	103,0	101,2
yanvar-aprel	103,0	73,3	103,0	98,1
yanvar-may	100,4	68,7	102,9	98,3
yanvar-iyun	98,5	69,6	103,0	98,1
yanvar-iyul	97,3	70,9	102,9	97,9
yanvar-avqust	96,9	72,9	102,9	98,2

2021-ci il

2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	96,6	93,4	103,3	98,6
yanvar-fevral	96,0	103,0	103,7	98,7
yanvar-mart	96,4	121,8	103,9	98,9
yanvar-aprel	96,2	142,2	104,0	100,1
yanvar-may	97,8	152,1	104,2	100,3
yanvar-iyun	99,7	153,7	104,3	101,7
yanvar-iyul	101,1	154,1	104,5	102,6
yanvar-avqust	102,6	152,7	104,8	102,7

**2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	1336,2	45,8
Xəstəxanalar, çarpayı	440	110,0
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	47	156,7
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	8259,4	89,9
ondan		
məhsul istehsalı sahələrinə	5657,0	91,1
xidmət sahələrinə	1993,0	93,1
yaşayış evlərinin tikintisinə	609,4	73,0
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir	5514,6	95,4

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	124 407,0	126 175,4	98,6
o cümlədən:			
Dəmir yolu	9 649,2	9 598,2	100,5
Dəniz	3 695,2	3 939,9	93,8
Hava	318,9	277,0	115,1
Boru kəməri	39 628,1	38 230,1	103,7
neft kəməri	23 331,3	23 945,7	97,4
qaz kəməri	16 296,8	14 284,4	114,1
Avtomobil	71 115,6	74 130,2	95,9

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	51 790,4	52 153,5	99,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	3 512,7	3 189,0	110,2
Dəniz	2 077,9	2 157,8	96,3
Hava	1 602,3	1 385,8	115,6
Boru kəməri	38 043,3	39 220,1	97,0
neft kəməri	31 417,5	34 158,4	92,0
qaz kəməri	6 625,8	5 061,7	130,9
Avtomobil	6 554,2	6 200,8	105,7

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	744 548,9	844 356,5	88,2
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 533,3	1 531,6	100,1
Dəniz	10,4	14,6	71,2
Hava	687,2	491,3	139,9
Metro	28 739,5	64 651,1	44,4
Avtomobil	713 578,5	777 667,9	91,8
avtobus	651 803,9	748 737,9	87,1
taksi	61 774,6	28 930,0	213,5

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2021-ci ilin yanvar- avqust aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	12 687,4	13 552,0	93,6
o cümlədən:			
Dəmir yolu	61,9	145,6	42,5
Dəniz	5,0	6,7	74,6
Hava	1 409,7	833,6	169,1
Metro	317,1	713,4	44,4
Avtomobil	10 893,7	11 852,7	91,9
avtobus	9 672,0	11 181,4	86,5
taksi	1 221,7	671,3	182,0

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2020		2021	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3075,6	103,2	3154,8	98,6
Fevral	2783,1	103,1	2873,1	98,8
Mart	3383,6	98,0	3496,9	99,1
I rüb	9242,3	101,2	9524,8	98,9
Aprel	2273,8	87,0	2498,2	105,5
May	3051,1	99,0	3217,6	100,6
İyun	3678,5	97,5	4142,5	107,3
II rüb	9003,4	94,7	9858,3	104,5
Yanvar-iyun	18245,7	98,1	19383,1	101,7
İyul	3117,2	96,5	3548,0	107,7
Avqust	3201,4	101,0	3528,9	103,5
Sentyabr	3490,6	99,7		
III rüb	9809,2	98,7		
Yanvar-sentyabr	28054,9	98,4		
Oktyabr	3608,3	98,8		
Noyabr	3383,1	100,0		
Dekabr	5120,2	100,0		
IV rüb	12111,6	99,3		
İllik	40166,5	98,7		

**Mal qrupları üzrə
pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020				
Yanvar	1564,3	102,7	1511,3	103,6
Fevral	1430,4	102,7	1352,7	103,6
Mart	1846,3	103,0	1537,3	92,8
I rüb	4841,0	102,9	4401,3	99,5
Aprəl	1328,7	101,7	945,1	72,8
May	1658,0	105,8	1393,1	92,3
İyun	1902,0	102,8	1776,5	92,5
II rüb	4888,7	103,4	4114,7	87,0
Yanvar- iyun	9729,7	103,1	8516,0	93,1
İyul	1769,3	103,1	1347,9	89,4
Avqust	1788,7	104,5	1412,7	97,1
Sentyabr	1833,7	101,7	1656,9	97,7
III rüb	5391,7	103,0	4417,5	94,8
Yanvar – sentyabr	15121,4	103,1	12933,5	93,7
Oktyabr	1913,1	102,1	1695,2	95,5
Noyabr	1817,3	104,5	1565,8	95,4
Dekabr	2833,0	106,2	2287,2	93,4
IV rüb	6563,4	104,5	5548,2	94,5
Yanvar dekabr	21684,8	103,4	18481,7	93,9
2021				
Yanvar	1665,0	101,8	1489,8	95,2
Fevral	1540,0	102,3	1333,1	95,0
Mart	1972,6	101,9	1524,3	95,6
I rüb	5177,6	102,1	4347,2	95,3
Aprəl	1426,2	102,8	1072,0	109,2
May	1777,4	101,9	1440,2	99,0
İyun	2055,6	102,6	2086,9	112,3
II rüb	5259,2	102,5	4599,1	107,2
Yanvar- iyun	10436,8	102,3	8946,3	101,1
İyul	1942,6	103,2	1605,4	113,7
Avqust	1967,5	102,0	1561,4	105,3

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2020-ci il		2021-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	112 039,5	108,3	35 474,2	31,4
Fevral	110 923,8	109,5	42 577,1	37,8
Mart	56 376,5	48,6	59 948,9	104,6
I rüb	279 339,8	87,1	138 000,2	48,8
Aprel	24 858,8	25,1	67 167,7	265,4
May	38 197,8	31,3	76 002,8	193,6
İyun	34 744,0	23,0	85 659,7	239,4
II rüb	97 800,6	26,2	228 830,2	228,1
Yanvar-iyun	377 140,4	54,4	366 830,4	95,5
İyul	38 119,1	26,9	92 128,4	233,3
Avqust	48 334,1	33,9	88 939,0	177,1
Sentyabr	65 395,5	48,7		
III rüb	151 848,7	36,7		
Yanvar-sentyabr	528 989,1	47,6		
Oktyabr	76 012,4	49,7		
Noyabr	77 808,1	48,0		
Dekabr	76 801,8	31,3		
IV rüb	230 622,3	41,1		
İllik	759 611,4	45,4		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2020-ci il		2021-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	817,6	104,8	620,3	74,9
Fevral	596,3	105,2	593,2	96,3
Mart	592,2	76,5	611,0	99,8
I rüb	2 006,1	94,5	1 824,5	88,6
Aprəl	422,4	74,2	576,8	130,9
May	430,3	64,5	547,7	121,5
İyun	481,1	62,1	586,1	117,1
II rüb	1 333,8	66,3	1 710,6	122,9
Yanvar-iyun	3 339,9	80,8	3 535,1	102,3
İyul	503,6	62,1	626,0	117,0
Avqust	526,3	65,0	616,6	110,1
Sentyabr	567,2	63,8		
III rüb	1 597,1	63,6		
Yanvar-sentyabr	4 937,0	74,3		
Oktyabr	632,2	72,6		
Noyabr	658,0	74,5		
Dekabr	771,2	58,9		
IV rüb	2 061,4	67,3		
İllik	6 998,4	72,1		

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri*		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il				
Yanvar	1840,0	87,2	1403,2	109,9
Fevral	1792,2	124,5	1927,0	113,8
Mart	4200,2	220,3	1924,4	92,1
I rüb	7832,4	143,5	5254,6	103,9
Aprel	1763,2	85,4	2013,0	93,1
May	984,7	64,5	2124,7	96,3
İyun	1495,6	103,3	2338,5	153,3
II rüb	4243,5	84,2	6476,2	109,9
İyul	1966,5	96,9	2411,8	112,1
Avqust	1994,8	84,0	2213,3	137,5
Sentyabr	2016,9	97,8	2286,2	115,6
III rüb	5978,2	92,4	6911,3	120,4
Oktyabr	3243,1	134,9	2079,9	117,8
Noyabr	2066,8	109,2	1440,7	83,8
Dekabr	2711,4	86,4	4253,6	100,1
IV rüb	8021,3	107,9	7774,2	100,5
2021-ci il				
Yanvar	2320,9	126,1	1231,9	87,8
Fevral	1709,0	95,4	2237,9	116,1
Mart	1707,1	40,6	2054,0	106,7
I rüb	5737,0	73,2	5523,8	105,1
Aprel	2498,4	141,7	2004,2	99,6
May	1505,5	152,9	1838,2	86,5
İyun	2020,3	135,1	2224,3	95,1
II rüb	6024,2	142,0	6066,7	93,7
İyul	2314,9	117,7	2091,1	86,7

*-Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla ilkin məlumatlar əsasında

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	17691469,2	6297949,4	11393519,8
o cümlədən:			
İtaliya	4618952,6	261568,4	4357384,2
Türkiyə	2501960,5	962354,9	1539605,6
Rusiya Federasiyası	1549473,5	1062923,0	486550,5
Çin	964484,5	835207,5	129277,0
İspaniya	557748,3	43297,8	514450,5
Almaniya	525761,3	388082,7	137678,6
Xorvatiya	498654,6	1252,1	497402,5
Gürcüstan	480383,1	52570,3	427812,8
İsrail	475976,8	15436,4	460540,4
Ukrayna	466942,8	256563,2	210379,6
Hindistan	439851,8	87151,1	352700,7
Birləşmiş Krallıq	391656,3	164107,6	227548,7
Tunis	332147,0	1605,2	330541,8
Portuqaliya	314321,5	6404,7	307916,8
Amerika Birləşmiş Ştatları	295505,9	261777,3	33728,6
İran İslam Respublikası	229901,3	212577,8	17323,5
Belarus	198355,5	69999,5	128356,0
İsveçrə	181685,0	52180,5	129504,5
Tailand	165974,1	31832,1	134142,0
Fransa	159899,4	112902,6	46996,8
Kanada	147561,5	6392,4	141169,1
Yaponiya	145472,2	136287,7	9184,5
Vyetnam	138951,9	65980,4	72971,5
Koreya Respublikası	124078,9	124059,3	19,6
İndoneziya	114615,3	33269,0	81346,3
Digər ölkələr	1671153,6	1052165,9	618987,7

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2021-ci il			2020-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	833,7	3,4	830,3	1409,2	-51,4	1460,6
Fevral	340,7	-86,3	427,0	52,1	-157,1	209,2
Mart	431,6	-168,2	599,8	107,0	-187,0	294,0
I rüb	1606,0	-251,1	1857,1	1568,3	-395,5	1963,8
Aprel	1227,7	-110,7	1338,4	1354,7	-59,4	1414,1
May	199,6	-52,8	252,4	-116,9	-72,8	-44,1
İyun	387,1	-74,2	461,3	-108,8	-63,9	-44,9
II rüb	1814,4	-237,7	2052,1	1129,0	-196,1	1325,1
I y/illik	3420,4	-488,8	3909,2	2697,3	-591,6	3288,9
İyul	1675,2	-114,8	1790,0	533,8	-128,3	662,1
Avqust				-41,8	-145,8	104,0
Sentyabr				-433,7	-164,3	-269,4
III rüb				58,3	-438,4	496,7
9 aylıq				2755,6	-1030,0	3785,6
Oktyabr				710,8	-148,7	859,5
Noyabr				-75,4	-122,2	46,8
Dekabr				-381,1	-194,7	-186,4
IV rüb				254,3	-465,6	719,9
illik				3009,9	-1495,6	4505,5

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında		2020-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, min ton	138,6	141636,5	77,7	79,1
Təzə meyvə, min ton	122,0	150132,0	133,0	103,5
Kartof, ton	91813,9	39851,4	112,9	118,1
Çay, ton	636,8	4826,6	78,8	87,4
Bitki yağları, ton	7860,4	9806,0	102,6	149,5
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1615,6	2169,0	74,8	93,5
Şəkər, ton	40134,5	20804,4	1,8 d.	2,2 d.
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	4480,0	5065,1	118,4	106,9
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	7845,8	9558,2	115,9	99,7
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	140,5	2180,0	111,3	115,0
Tütün, ton	1436,0	3666,4	56,8	60,8
Bentonit gili, ton	93387,0	5416,1	90,8	92,8
Xam neft, min ton	17106,8	7585824,1	87,5	118,6
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	16412,3	7569736,1	97,0	154,3
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	25496,7	12580,8	31,5	28,5
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	737,2	343034,1	136,4	2,6 d.
Maye qaz, ton	43098,6	11210,8	2,2 d.	4,1 d.
Təbii qaz, mln. kub metr	12061,1	2014915,0	1,6 d.	135,4
Təbii qaz, mln. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	10448,2	1676798,5	133,5	98,1
Neft koksu, min ton	174,2	12551,7	2,2 d.	2,4 d.
Polietilen, ton	79331,7	91136,0	93,8	1,7 d.
Pambıq lifi, ton	86523,6	133787,5	1,7 d.	1,9 d.
Pambıq ipliği, ton	10170,3	28801,7	2,0 d.	2,7 d.
Qara metallardan borular, ton	12081,0	9535,7	98,7	108,7
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	43340,3	23043,2	12,4 d.	19,7 d.
Emal olunmamış alüminium, ton	12415,3	26785,2	57,9	77,0

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında		2020-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	3599,7	13722,2	57,2	58,0
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	15871,9	20036,7	80,8	88,9
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	9051,2	44915,9	87,9	88,1
Kartof, min ton	104,0	25996,6	114,1	104,6
Təzə tərəvəz, ton	29546,2	14948,4	143,3	134,4
Təzə meyvə, ton	79480,5	74659,3	98,0	99,9
Çay, ton	8732,2	36946,6	103,9	108,5
Buğda, min ton	408,8	103772,3	94,1	110,4
Bitki yağları, ton	77761,3	106554,6	92,3	145,6
Xam şəkər və şəkər, min ton	189,1	87102,7	99,6	134,5
Siqaretlər, mln. ədəd	544,4	12136,9	91,0	100,5
Sement və sement klinkerləri, ton	12525,3	2197,2	75,7	74,6
Dərman vasitələri, ton	13103,5	253762,9	101,3	134,7
Mineral gübrələr, min ton	106,1	32617,4	53,6	57,9
Polietilen, ton	13558,2	17554,8	61,5	75,8
Rezin şinlər, min ədəd	1442,8	47108,9	1,6 d.	123,1
Polad prokatı, min ton	112,1	109815,5	60,1	77,6
Qara metallardan çubuqlar, ton	38793,0	26986,8	30,3	39,0
Qara metallardan küncüklər, ton	13848,9	14218,2	68,9	92,3
Qara metallardan borular, ton	62941,3	111990,9	64,2	68,8
Məişət kondisionerləri, min ədəd	122,8	31341,5	99,2	106,1
Məişət soyuducuları, ədəd	23183	7499,2	118,1	150,4
Paltaryuyan maşınlar, min ədəd	122,4	26428,9	134,1	152,2
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, min ədəd	429,6	71328,2	118,8	99,7
Minik avtomobilləri, ədəd	44048	413718,9	1,7 d.	140,4
Avtobuslar, ədəd	64	5051,7	63,4	57,3
Yük avtomobilləri, ədəd	3198	47883,0	2,0 d.	1,9 d.
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	441,0	34921,2	129,8	129,8

Cədvəl 72

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, dəyər ifadəsində göstəricilər sabit qiymətlərlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızstan	Moldova	Rusiya	Taciki- stan	Türk- mənistan	Özbəki- stan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul ¹⁾	102,7	104,9 ¹⁾	103,3	102,3 ¹⁾	98,4	101,8 ²⁾	104,8 ¹⁾	108,7 ¹⁾³⁾	106,2	106,2 ¹⁾	105,4 ⁴⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	101,1	102,1	109,3	102,5	89,7	113,1 ¹⁾	104,4	120,7	...	108,9	101,8
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	154,1	110,1	111,1	125,5	117,6	106,9	121,9	104,2	...	108,5	130,4
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	87,9	108,8	91,7	98,6	91,7	121,8 ¹⁾	107,3 ¹⁾	125,9	...	105,9 ¹⁾	104,2 ¹⁾⁵⁾
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	100,9	91,2	104,7	102,9	140,5 ⁶⁾	76,0 ¹⁾	104,5	89,8	...	103,5 ¹⁾	103,0
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,6	102,6	100,4	107,2	112,2	...	109,3	115,9	...	108,9 ¹⁾	113,0
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	107,4	101,0	101,2	119,3	114,5	119,7 ⁷⁾	109,4	126,8	...	108,7 ¹⁾	113,0
İstehlak qiymətlərinin indeksi	104,5	106,1	108,9	107,5	111,3	102,1	105,9	109,2	...	111,1	108,5
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	100,6 ⁸⁾	...	112,8 ¹⁾	108,3 ¹⁾ *
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	107,5 ⁸⁾	118,3 ¹⁾ *
Sərəncamda qalan real gəlirlər	95,6 ⁸⁾	...	103,4 ¹⁾	101,7 ¹⁾ *
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	100,6 ¹⁾	105,7	114,8	118,2*	107,9 ¹⁾	113,2 ¹⁾	109,4 ¹⁾	111,3 ¹⁾	...	115,9 ¹⁾	121,8
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	99,3 ¹⁾	98,3*	72,5 ⁹⁾
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	...	101,6	76,0	112,1	101,5	62,8	32,6	103,1 ¹⁾

...ardı

**2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, , dəyər ifadəsində göstəricilər sabit qiymətlərlə, milli statistika
xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxı- stan	Qırğızı- stan	Moldova	Rusiya	Taciki- stan	Türk- mənistan	Özbəki- stan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	65,6 ¹⁰⁾	123,2	137,6 ¹⁾	102,7 ¹⁾	90,5 ¹⁾	113,8 ¹⁾	130,6 ¹¹⁾	188,6	...	112,4 ¹⁾	130,7 ¹⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	89,2	134,1	128,2	135,3	150,2	107,5	126,1	1,7 d..	...	125,5	114,5
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	64,4	119,0	153,2	96,7	57,9	115,0	131,4	1,9 d..	...	107,4	133,0
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	88,9 ¹⁰⁾	110,6	128,2 ¹⁾	105,9 ¹⁾	140,2 ¹⁾	136,5 ¹⁾	128,6 ¹¹⁾	127,0	...	115,4 ¹⁾	128,0 ¹⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	82,8	109,2	142,5	120,0	126,0	126,8	124,9	110,5	...	125,0	133,0
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	91,2	111,4	110,9	95,5	162,9	139,6	129,1	162,0	...	109,6	127,1

¹⁾ 2021-ci ilin yanvar-iyunu 2020-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən.

²⁾ 2021-ci ilin yanvar-martı 2020-ci ilin yanvar-martına nisbətən.

³⁾ Tacikistanın İqtisadi inkişaf və Ticarət Nazirliyinin göstəricilərinə əsasən.

⁴⁾ 2021-ci ilin II rübü 2020-ci ilin II rübünə nisbətən.

⁵⁾ Qeyri-maddi aktivlərə yönəldilən investisiyalar daxil olmaqla.

⁶⁾ Yüklənmiş yüklər.

⁷⁾ 2021-ci ilin yanvar-iyunu 2020-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.

⁸⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁹⁾ 2021-ci ilin iyulu 2020-ci ilin iyuluna nisbətən.

¹⁰⁾ 2021-ci ilin yanvar-iyunu 2020-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

¹¹⁾ 2021-ci ilin yanvar-iyunu 2020-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən.

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni muzzdlu işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığılmasını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsini, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhəlinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvənilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasıdan əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması, balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müəyinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsinə asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müddətli işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədaviyə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyatda alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyəvləndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhəlinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və

arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.